

Kaunas — Teko patirti, kad Tautos šventės proga tarp kitų malonės prašymus Resp. Prezidentui padavę prof. Voldemaras ir buv. "Tautos Balso" red. Karutis.

BEDARBIŲ SURASŲMO
KLAUSIMU TARIASI SU
DARBININKŲ VADAIS

Washington, D. C. — J. D. Biggers, prez. Roosevelt paskirtas viršininkas surašymui bedarbių Jung. Valstybėse, kreipėsi pas Wm. Green, Amerikos Darbo Federacijos pirmininką ir John L. Lewis, CIO pirmininką, prašydamas jų kooperacijos tame darbe. Jis kviečia darbininkų vadus aptarti, kaip būtų galima sekmingiau surašyti bedarbius.

Bedarbių surašymo vedėjas nori, kad iki gruodžio 1 d. būtų išsiuntintos bedarbių registravimo kortelės į 31,000,000 namų. Jas išnešios pašto darbininkai.

KIEK UŽDIRBA PADIE-
NIAI DARBININKAI

Centr. Statistikos Biuro surinktomis žiniomis, šiemet rugpjūčio 1 d. visoje Lietuvoje padienų žemės ūkio darbininkų vidutinis atlyginimas buvo: duodant maistą, vyro — 2,95 (1936 m. tuo pat laiku tik 2,60) Lt; moters — 2,25 (1936 m. — 2) Lt, o be maisto vyro — 3,95 (1936 m. — 3,60) Lt, moters — 3,05 (1936 m. — 2,65) Lt. Tuo būdu ir žemės ūkio darbininkų šiemet yra didesnis atlyginimas už darbo dieną.

ŽADA PARCELUOTI
DVARUS LENKIJOJE

Rugs. 5 dieną Krokuvoje buvo sukvietas pulkininko Koco partijos vadinamosios kaimo organizacijos suvažiavimas. Jame kalbėjo generolas Galica. Jis savo kalboje pasmerkė rugpjūčio mėnesį įvykusius politinius streikus ir kartu užsiminė apie žemės reformą. Generolas Galica pareiškė: "Racionalus ir sistematinis žemės reformos vykdymas, pritaikant atitinamą parceliaciją, melioraciją ir kaimo ūkių komasaciją, nekuriant mažųjų, netinkančių gyvenimui, ūkių, duodant kaimiečiams pasiskolų, sudarant pigią hipoteką ir panašiai, yra tai mūsų partijos uždaviniai". Kaip matosi iš šių generolo Galicos žodžių, žadama vykdyti žemės reforma parceliuojant dvarus. Tačiau kur ir kiek dvarų bus parceliuojama, kalbėtojas neužsiminė.

EKONOMINĖ PAGELBĄ
TEIKS KINIJAI

Geneva, Rugs. 27 d. — Tautų Sąjunga negali teikti jokios kitos pagalbos kaip tik ekonomine, jos ginčiuose su Japonija. Tautų Sąjungos vadai planuoja teikti Kinijai pagalbą ne kariauti, bet gintis nuo ligų ir kitokių nelaimių, kurios kyla iš karo su Japonija.

ŠV. TĖVAS TROKŠTA
TAKOS VOKIETIJOJE

Castel Gandolfo — Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI, priėmęs 60 vokiečių pilgrimų audiencijon, pareiškė, kad Katalikybė yra stipriausia priemonė kovoje prieš bolševizmą. Nors Šv. Tėvas neminėjo nei Mussolini, nei Hitlerio vardų, bet spėjama, kad jis kalbėjo apie katalikybę Vokietijoje, kur naciai persekioja katalikus. Šv. Tėvas trokšta, kad Vokietijos naciai sustotų persekioje katalikus, ir kad ten būtų pagerbtas Katalikų Bažnyčios autoritetas.

ETHIOPIJOS SUKILĖ-
LIAI ŽUDO ITALUS

Djibouti, Prancūzijos Somaliland, Rugs. 26 d. — Šiaurinėje Etiopijoje dar nėra taikos. Etiopiečiai dažnai užpuola italus ir juos be pasigailėjimo žudo. Pranešama, kad Makale, Adowoj ir Axoume Etiopijos likusieji gyventojai, gerai organizuoti, užpuolė Italijos kareivius ir civilius žmones ir visus išplovė. Keli šimtai italų žuvo tose skerdynėse. Kiti etiopiečiai sukilo Tigre provincijoje. Tačiau Italija turi daug vargo ir darbo su etiopiečiais.

UŽMUŠĖ ANT GELEŽIN-
KELIO

Brattleboro, Vt. — Sekmadienį, rugsėjo 26 d. tavorinis traukinys užmušė tūlą Vincą Sulewskį, 24 m. amžiaus, gyv. Union St. Haverhill'e. Užmuštas neturėjo įrodymų kas jis toks, o tik policininkas pažinęs, kad tas pats žmogus, kurį jis buvo areštavęs už mažą nusikaltimą rugsėjo 6 d. Policija pranešė užmušto broliui Mykolui, kuris atvykęs pažino, kad tai jo brolis.

6 UŽMUŠTI TRAUKINIO
KATASTROFOJE

Montgomery, W. Va., Rugs. 27 d. — Vakar įvyko nelaimė ant geležinkelio. Chesapeake & Ohio pasažierinis traukinys susimušė su sunkvežimiu ant Hansford kryžkelės. Sunkvežimiu važiuusieji tėvai ir jų 4 vaikai užmušti, o 2 metų mergaitė išliko gyva, bet sužeista.

VAŽIUOKITE

LIETUVON
PerDARBININKO
LAIVAKORCIŲ366 W. BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
TEL. JO. BOSTON 2680

Sukilimas Barcelonoj, Ispanijoj

Perpignan, Prancūzija — Praneša, kad Badalone, Barcelonos priemiestyje Valencijos valdžios kareiviai ir policija puolė sukilėlius anarkistus, kurie buvo sukilę prieš komunistų diktatorišką valdžią. Areštavo 25 anarkistus. Valencijos valdžia skelbia, kad pas anarkistus rado apie 400 šautuvų, dinamito ir kitų karinių daiktų.

GUERNICA MIESTELI
ISPANIJOJE SUNAIKI-
NO ANARCHISTAI

Villanova, Pa., rugs. 23. — Kiek laiko pasaulinėje spaudoje sukeltas baisus triukšmas prieš Ispanijos nacionalistus, kad prieš paimsiant Bilbao miestą jų lakūnai sunaikinę baskų autonominės respublikos miestelį Nurodyta, kad tas piktas darbas atliktas vokiškais lėktuvais. Madrido Valencijos radikalai ir patys baskai kaltino nacionalistus. Nacionalistai bandė teisintis, bet jų neklausyta. Tik paskiau pranešta, kad tą šventovę sunaikino patys radikalai, bet ne nacionalistai. Tačiau pasauliniai laikraščiai, kurie su didžiausiu pagėmimu dėjo radikalų žinias, nieku būdu nedėjo nacionalistų aiškinimų. Dažar Villanova kolegijos profesorius kun. L. Lazono, O.S.A., autentiškus žinių pranešė apie Guernicą išgriovimą kun. D. B. de Arrilucea, O.S.A., iš Portugalijos. Šis kunigas tarnavo kapelionu nacionalistų kariuomenėje, veikiančioje baskų fronte. Jis pareiškia, kad Guernica sunaikino anarchistai komunistų padedami, kai turėjo iš ten pasitraukti nacionalistams veržiantis. Anarchistai dinamitą panaudojo namų išgriovimui ir po to tuoju įkaltino nacionalistų lakūnus, kurie tą dieną tose apylinkėse visiškai neskradė.

SUZEIDĖ LIETUVAITĖ
IR 3 VAIKINUS

Randolph, Mass. — Sekmadienio rytą, rugsėjo 26 d. sužeidė p. Julia Tamulevičiūtę, 18, gyv. 107 Ames St., Montello ir tris vaikus, rodos, italų tautybės iš Norwood, kada jų automobilis trenkė į stovintį sunkvežimį. Tamulevičiūtei ir Molinari galvą ir veidą supiaustė, o Cincarelli ir Antonelli sunkiai sužeisti ir yra pavojingame padėjime.

JAPONŲ SUBMARINAS
NUSKANDINO 11 KI-
NIEČIŲ ŽVĖJŲ LAIVELIŲ

Povandeniniais Laivais
Užmušė 300 Kiniečių

Hongkong, Kinija — Trys kiniečiai išlikę gyvi pasakoja, kad japonų submarinas iškilęs paleido šūvius į kiniečius žvėjus, kurie žvejojo Pietiniame Kinijos pakrastyje. Viso užmušė 300 vyrų, moterų ir vaikų. Išlikusieji trys kiniečiai taip pat sužeisti.

NUŠOVĖ ANGLIJOS
KOMISIJONIERIŲ

Jeruzalė, Rugs. 26 d. — Teroristai mirtinai nušovė prie Nazareto bažnyčios Anglijos komisijonierius Lewis Andrews ir jo palydovą McEwan. Spėjama, kad teroristai tą biau-rų darbą atliko politiniais sumetimais.

I AMERIKA

Kaunas — Rugs. 9 d. Jungt. Amerikos Valst. išvyko "XX Amžiaus" bendradarbis Kaz. Čibiras. Savo įspūdžius aprašys "XX Amžiuje".

111 GAISRŲ

Nuo Naujų Metų ligi šiol Kauno m. s-bės ugnia-gesiai gesino 111 gaisrų Kauno mieste ir priemies-čiuose.

KUN. J. SKALANDIS PA-
SKIRTAS VIKARU I
LAWRENCE

Šiomis dienomis kun. Jonas Skalandis, buvęs vikaru airių parapijoje, Peabody, Mass., paskirtas J. E. Kardinolo O'Connell ir Lawrence Šv. Pranciškaus lietuvių parapiją, kurios klebonu yra kun. P. Juras, LDS. Centro Vice-pirmininkas.

Kun. J. Skalandis pradės darbą naujoje parapijoje, rodos, trečiadienį, rugsėjo 29 d. š. m. Linkime geriausių sekmių kunigui Skalandžiui naujoje vietoje.

VĖL 21 'SABOTAŽNIKA'
SUŠAUDĖ RUSIJOJE

Maskva, Rusija, Rugsėjo 26 d. — Sovietų būdėliai vėl sušaudė 21 darbininką, kurie buvo kaltinami "sabotažavimu ir agrikultūros industrijos ardy-mu". Dvylika iš sušaudytų buvo kaltinami už planavimą padaryti sukilimą dviejuose traktorių stotyse Kaukaze. Penki kaltinami už sugadinimą javų, o keturi cukraus dirbuvės Kieve viršininkai buvo kaltinami išdavystėje ir netinkamu valdymu dirbtuvių.

Kada bus galas šaudymams sovietų Rusijoje?

JAPONAI LAKŪNAI SU-
NAIKINO JĖZUITŲ MI-
SIJĄ KINIJOJE

Tientsinas, Kinija, — Japonų lakūnai šiandien su orinėmis bombomis sunaikino didelę kunigų jėzuitų misiją Sienhsiene, pietvakarų link nuo Tientsino.

I misijos pastatus paleista apie 30 bombų. Vieno bombų smogė į vyskupo Le Croato rezidenciją. Kita bomba įgriovė mokyklą ligoninė misijoje. Amerikos, Prancūzijos ir kitų šalių konsulai sukelė protestus dėl to japonų lakūnų barbariško žygio.

Japonai Vėl Bombarduoja
Kinijos MiestusJAPONIJA ATMETĖ
LYGOS KVIETIMĄ

Geneva, Rugsėjo 26 d. — Japonijos valdžia mandagiai atsisakė dalyvauti Tautų Lygos komiteto pasitarimuose Japonijos Kinijos karo klausimu.

JAPONAI UŽPLŪDO KI-
NIJĄ PRADĖTI NAUJĄ
ATAKĄ

Peiping, Kinija — Japonijos kariuomenė, kuri dabar stovi užimtame Patingfu, susilaukė pagelbos iš Japonijos. Dabar smarkiai rengiasi naujiems mušiams. Japonai nori užimti Chengting, svarbų prekybos miestą ir pasiekti Geltonąją upę.

Japonija vis dar laukia Kinijos pasidavimo ir grasina, kad jeigu laiku to nepadarys, tai vėliau gali būti perverslu.

PLĖSIKAI PALIKO
ŽMOGŲ BE DRABUŽIŲ

Kene, N. H., Rugs. 26 d. Tulas Donald S. Conover iš Manchester pranešė policijai, kad šeštadienio vakarą netoli Swanzey jis sustojęs taisėsi automobilio padangą. Trys vyrai sustoję prie jo ir padėjo pataisyti padangą. Kada jis pradėjo važiuoti, tai vienas iš plėšikų atkišęs revolverį pareikalavo, kad atiduotų pinigų. Atėmė \$140, pareikalavo, kad jis nusirengtų ir jiems atiduotų drabužius, ką jis ir turėjęs padaryti. Likęs nuogas neižinojo ką daryti. Conover prikėlė arti tos vietos gyvenančius žmones ir pašaukė policiją. Žmonės davė jam overalls, kad jis galėtų parvažiuoti į namus.

SUARESTAVO 46 LOŠĖ-
JUS

Braintree, Mass. — Šeštadienio vakare, Old Kennel klube policija suareštavo 46 lošėjus iš pinigų.

Shanghai, Kinija — Japonai karo orlaiviais vėl puola tirštai apgyventus Kinijos miestus. Smarkus bombardavimas įvyko Šiaurės Stoties apylinkėje, kur įvyko baisios eksplozijos ir pridarė daug nuostolių. Japonai taip pat išsprogdino kiniečių geležinkelį, kuriuo vežė kareivius ir karo reikmenis.

Šiaurinėje Shanghai dalyje kiniečiai sumušė japonus ir atsiėmė du kaimelius, kuriuos buvo japonai užgrobę.

Hankow ir Wuchang miestų griuvėsiuose kiniečiai rado 303 lavonus. Tuodu miestu japonai bombardavo pereitą šeštadienį. Viso sužeista 469 žmonės. Tris šimtus kiniečių sugriovė ir sudegino.

37,000 SUŽEISTŲ KINIE-
ČIŲ NANKING LIGONI-
NĖSE

Nanking, Kinija, Rugs. 27 d. — Kinijos militarė komisija praneša, kad 37,000 sužeistų kiniečių guli Nankingo ligoninėse. Sužeistieji buvo atvežti iš Shanghai karo lauko.

MIRĖ JUNG. VALSTY-
BIŲ PASIUNTINYS
VIENAI

Viena, Austrija, Rugs. 26 d. — Mirė Grenville T. Emmet, naujas Jung. Valstybių ministeris Austrijai. Jis sirgo labai trumpai dvigubu plaučių uždegimu.

AŠTUONI SUŠAUDYTI
UŽ MAISTO SABOTAŽĄ
RUSIJOJE

Maskva, Rugs. 25 d. — Pranešama, kad Millero-vo, šiauriniame Kaukaze nutiesė mirtimi 8 žmones ir juos sušaudė. Jie buvo kaltinami už "maisto naikinimą".

VIETINĖS ŽINIOS

SPALIŲ DEVINTOSIOS MINĖJIMAS

Sekmadienį, Spalių 3 d., 2 val. po pietų, Municipal Salėje ant Broadvės įvyks surengtas vietinio Federacijos skyriaus, spalių devintosios minėjimas.

Bus kalbėtojai: Kun. K. Jenkus, tik ką grįžęs iš Lietuvos ir Vilnios, Kun. Kazimieras Urbonavičius ir kiti. Bus dainų ir muzikos, kurias išpildys Šv. Petro par. didysis choras su art. R. Juška priešakyj.

Kas yra toji Spalių devintoji? Ogi lenkų vyriausybės, prieš 17 metų, pasiūsto neva sukilėlio Želigovskio pagr. o b i m a s smurto ir klaida mūsų sostinės Vilniaus.

Ar atgausime Vilnių, kuris jau 17 metų kaip lenkų terorizuojamas ir lenkinamas yra beviltiškoj padėty? Taip. Ateis valanda, kurioj bus sukauptos visos lietuvių tautos jėgos ir visi nelaisvės pančiai, ir lenkiškas pasiutimas truks. o t a š t e sės lietuviška krūtini...

Brangus lietuvi! Jeigu turi dar kokias abejones, tai ateik į viršų paminėtą susirinkimą, kuriame bus nušviesta tas klausimas kaip ir kokių būdu mes tą Vilnių atgausim...

Momento proga bus kalbama ir apie Lietuvos Krikšto, 550 m. sukaktį ir apie Jung. Am. Valstybių, 150 m. Konstitucijos sukaktį.

Federantas.

Nereikia gerbti turtingo, užmiršus mokytoją ir teisų beturtį.

Šv. Augustinas

DAKTARAI

Tel. So. Boston 2990
Lietuviai Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Sėdimois nuo 9 iki 12 v. dienų. Subatomis nuo 9 iki 12 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dienų (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street, kamp. Inman arti Central Sq. Cambridge, Mass.

Sullivan's Liquors Store

295 W. BROADWAY, TEL. SOU 9772

UŽDYKA Pristatome į Namus

PROSPERTY WINNER 100 Proof 1 M. Senuimo KVORTA — \$1.25

FAIRWAY 90 Proof 2 Metų Senuimo KVORTA — \$1.39

GIN kvorta .....99c.
RUM už pt. — 69c. — kvorta \$1.25

ALUS
BAY STATE 3 kenai už 25c.
GARRISON
90 proof degtinės Kvorta — \$1.09

ZINUTĖS

Rugs. 28 d., 4 val. po pietų, Šv. Petro parapijos Mažasis choras laiko savo savaitines pratybas giedojime bei dainavime, bažnytinėje svetainėje.

Rugs. 29 d., 7:30 val. vakare, Šv. Petro bažnyčioje, įvyks Šv. Teresės novėnos ir Pranciškonų Tretininkų mėnesinės pamaldos.

Rugs. 30 d., 7:30 val. v., prasidės Šv. Pranciškaus Brolijos metinės rekolekcijos. Jas ves Tėvas Justinas Pranciškonas iš Reuselaer, N. Y. Rekolekcijas gali lankyti kas tik nori.

Tą pačią dieną 4 val. po pietų, ir 7:30 val. vak., bus klausomos išpažintys prieš pirmą mėnesio penktadienį.

Penktadienį, vakare, po rekolekcijų pamaldų, bus Rožančiaus pamaldos. Šv. Petro bažnyčioje Rožančius bus kalbamas kasdien rytais per Šv. mišias ir vakarais prie įstatyto Švenč. Sakramento. Taip yra įsakytą Popiežiaus ir Kardinolo.

Dabartinis Popiežius suteikia visuotinus atlaidus už sukalbėjimą Rožančiaus vienos dalies prie Švenčiausio Sakramento įstatyto viešam garbinimui.

Spalių 3 d., 7:30 val. ryt. Blaivininkų kuopos bendra Šv. Komunija, 8:30 val. ryte, Marijos Vaikelių draugijos bendrą Šv. Komuniją, 9:30 val. ryte, bendrą Šv. Komuniją Sodalių ir Tretininkų Brolijos.

11 val. ryte, bus iškilmingos Šv. mišios Rožančiaus. Intencija tų Šv. mišių bus Lietuvos Krikšto Jubiliejaus paminėjimui, Amerikos Konstitucijos ir Vilniaus gėdulos dienos.

2 val. po pietų, Municipal salėje, Broadway, įvyks didelė programa minėjimui virš pažymėtų trijų istorinių — svarbių dalykų.

Spalių 4 d., 7:30 val. vakare prasidės metinės parapijos misijos moterims. Jas ves Tėvai Marijonai.

Jei patį prigimtis leido visuomenę, tai ne tam, kad ji būtų galutinis žmogaus tikslas, bet kad per ją ir joje žmogus rastų paramos, padedančios jam siekti tobulybės. (Leonas XIII, enc. 1890.I.10).

NUOŠIRDŽIAI AČIŲ!

Šiuomi noriu pareikšti gilius padėkos žodžius visiems savo geradariams, kurie man sergant teikėsi aplankyti ar užjausti.

Pirmiausiai nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. P. Virmauskui, kuris labai daug sykių aplankė mane su dvasiniais reikalais ir paguodė — sustiprino ligoje. Ačiū Rapolui Juškai, kuris aplankė mane ligoninėje; Federacijos 3-čio skyriaus Valdybai ir nariams už dvasinių malonių buketus mano intencijai. Dėkui Šv. Vincento de Paulio Valdybai ir nariams už Šv. mišias, K. Sidlauskui, V. Valatkai, V. Kalisiui, B. Brazauskui už lankymą, O. Valekai už gėlių buketą, M. Kilmoniučiai už pasidarbavimą ir aplankymą.

Taipgi dėkoju mano trims slaugėms: S. Stanukevičiutei, M. Vilkišiutei ir A. Levkovich. Patariu ligoje esant prie jų kreiptis, nes jos tikrai ligoniui parodo tikro nuoširdumo.

Būdamas ligos prispauštas už visus savo geradarius sukalbėjau Šv. Ražančių.

Simonas Kavolis, LDS 1-mos kp. narys, ir "Darbininko" skaitytojas.

Vladas J. Jakštas, biznierių, turis valgomųjų produktų krautuvę, 308 W. Fourth St., So. Bostone buvo išvykęs atostogoms į Baltuosius Kalnus (White Mountains), New Hampshire ir iš ten prišuntė Darbininkui sveikinimus.

VIESAS KOMUNISTŲ IR FAŠISTŲ VEIKLOS TYRINĖJIMAS

Antradienį, rugsėjo 30 d., speciali Legislatūros komisija pradės viešą apklausinėjimą apie komunistų, fašistų, nacių ir kitų panašių organizacijų veiklą Massachusetts valstybėje. Apklašinėjimas įvyks Massachusetts valstybės rūmuose (State House), Bostone, 10:30 val. ryte, kambary 370.

Pirmą dieną greičiausiai bus išklašinėti Komunistų partijos Massachusetts valstybės viršininkai ir agentai, kurie turės pasakyti apie savo veikimą.

Specialiai Komisijai vadovauja Senatorius Sybil H. Holmes iš Brookline. Komisijos vice - pirmininku yra atstovas Philip

DARBININKO METINIS BALIUS ir ŠOKIAI

J. V. 150 Metų Konstitucijos Sukaktį Paminėti

Lapkričio-Nov. 20 d., 1937

ELKS BALLROOM, 8 MAGAZINE ST., CAMBRIDGE, MASS.

Prašome visų iš anksto ruoštis į šį "Darbininko" metinį parengimą.

BALIUS IR ŠOKIAI — BALIUS IR ŠOKIAI

Sherman iš Somerville, kuris buvo iniciatorius rezoliucijos, kad toks tyrinėjimas būtų padarytas. Kiti tos komisijos nariai yra šie: Senatoriai Harris S. Richardson iš Winchester ir Thomas M. Burke iš Bostono; Kongresmonai Edward D. Sirois iš Lawrence, Anthony Julian iš Watertown, Michael T.

IVAIRŲS SKELBIMAI

AUCTION SALE

Antradienį, Sept.-Rugs. 30, 1937, 2 val. po pietų, 528-530 E. 8th St. So. Boston įvyksta iš varžytinių pardavimas vienos šeimos namo ir duonkepyklos. Parsiduoda visi fikeriai, stokas, ir kiti dalykai. Biznis buvo įsteigtas prieš 25 metus. Viskas parsiduos už pigiausį pasiūlymą.

Edward L. Hopkin's, Auctioneer, 362 W. Broadway, Tel. SOU 0501

MONARCH HOME BAKERY

Savininkas Jonas Gudelis
589 Hyde Park Ave.
Arti Cummings Highway Roslindale, Mass.
Kepa duoną ir pyragaičius. Specialius Tortus Vestuvėms, Gimimo Dienos Sukaktuvėms. Valandos Sekmadieniais: 6-10:30 A. M.; 4-6:30 P. M.

NEBŪK ŽILAS

ISRODYK 10 METŲ JAUNESNE

Stebuklingos Gydulės, kurios Panakina Žilumą, Plaukų slinkimą ir Plauškanas. Šias gydulės privalo turėti kiekvienas, kuriam žyla, senka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atstaiso žilus plaukus koki būdu, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai su pažindinimui pasiūlome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsisakyk šią dieną ir sutaukyk dolerį! Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. 11 Box 305, Clinton, Indiana.

O'Brien iš Easthampton, John E. Troy, Jr. iš Boston; pp. Richard F. Paul iš Canton, Leo J. Halloran iš Quincy, ir James P. Rose iš Boston.

SUŽEIDĘ AUTOMOBILIŲ

Rugsėjo 17 d., važiuojant automobiliu, netoli Derby, Conn. įvyko automobilio katastrofa. Sunaikai sužeidė p. Vinčą Kinderevičių, gyv. 147 Sheldon St., Hartford, Conn. Jo sesuo Marcelė Jurevičienė, sužinojusi apie nelaimę, telefonu klausinėjo brolio nelaimę ir žadėjo važiuoti pažūrėti.

LANKĖSI

Pereitą penktadienį, rugsėjo 24 d. Darbininko redakcijoj, lydimi muziko R. Juškos, lankėsi pp. L. Weisengoff iš Baltimore. Ponai Weisengoff yra lietuviai ir neseniai apsigėdė. Jie atvyko į Bostoną užbaigti savo "medaus mėnesį". Linkime pp. Weisengoffam laimingo gyvenimo.

APSIVĖDĖ

Rugs. 25 d., Jonas Savilionis apsigėdė su Valerija Tekutyte. Liudijo Antanas Sakevičius ir Anielė Tiškienė.

Tą pačią dieną iškilmingai apsigėdė Stanislovas Berrptas su Suzana Žarkauskaitė. Liudytojais buvo Viktoras Bernotas ir Jadvyga Žarkauskaitė.

Rugs. 26 d., priėmė šliubą Juozapas Sapiega su Kazimiera Poškyte, gyv. 274 C St. Užsirašė liudytojais Jonas Podonis ir Ona Janevičiūtė.

Po to susišliubavo Juozapas Masionis su Magdalena Račkauskaitė, gyv. 225 L St. Paliūdijo Liudvikas Lentini ir Birutė Račkauskaitė.

KRIKŠTAS

Rugs. 26 d., tapo pakrikštytas sūnus Andrio ir Alenos (Natkaitės) Žilionių vardais Andrius Paulius. Kūmai buvo Aleksandras Punis ir Adelė Natkaitė.

Patyrimas per daug dažnai mus moko, kad žmonėms sunkiausia suvaldyti savo liežuvį.

Spinoza

LIETUVIS LAIMEJO MOTOCIKLISTŲ LENKTYNES

Rugsėjo mėn. 4 dieną Vilniuje buvo suorganizuotos motociklistų lenktynės, kurias sutraukė daug žiūrėtojų. Lektynių metu pirmą vietą laimėjo visame Vilniuje žinomas motociklistas lietuvis Leonardas Palevičius.

VARPŲ MUZIKA

Lietuvoje, Vytauto Didžiojo muziejaus bokšte bus įrengta 35 įvairaus didumo varpai — kariljonas. Didžiausias sveria 650 kilogramų, o mažiausias — 12 kg.

Varpai atliedinti Belgijoje, Tournė mieste, M. Michael varpų ir kariljonų liejykloj.

Kariljono (varpų muzikos) istorija labai sena. Seniausias pasauly kariljonas šiandien yra Peipingo miesto muziejui, Kinijoje. Jis į Peipingą yra atvežtas iš Mongolijos. Kariljoną sudaro 28 varpai, kurie visi ne liejinti, bet kaldinti iš geležies. Taigi kariljono tėvynė Mongolija. Kaip juo buvo skambinama ar grojama, nežinoma. Varpai dirbdinti 500 metų prieš Kristaus gimimą.

Europoje kariljonai atsirado 900 metais po Kristaus gimimo. Jie buvo vartojami Vokietijoje, Belgijoje, Šveicarijoje ir Olandijoje. Anų laikų kariljonai buvo tik iš 4 varpų, kuriais grodavo vargonininkai per iškilmes ir laidotuves.

Didžiausias anų laikų kariljonas buvo Alostė, Belgijoje. Jį sudarė 42 varpai. Grodami kariljonu varpus daurydavo mediniais kūjeliais. Kol buvo kariljonai 4 varpų, žaisdavo tik vienas vargonininkas. Kur buvo didesni kariljonai ten reikėjo daugiau ir žmonių. Varpai būdavo skambinama keturiuose bokšto kampuose. Kiekvienas kariljono muzikantas daurydavo varpus iš gaidų, kurias laikydavo prieš save.

Tobulėjant varpų muzikai, pagaliau atsiskyrta nuo medinių kūjelių ir prie varpų šerdžių buvo pritaisytos virvės, už kurių traukydavo anačioje bokšto pastatyti keli žmonės. Prie galo virvės buvo pritaisytos gaidos į kurias varpininkas traukdamas virvę, žiūrėdavo. Ir tik pagaliau daug vėliau pereitą prie automatinio (mechaninio) skambinimo, kuris dabar visur naudojamas.

Lietuvoje kariljonas sujungtas su laikrodžiu gros dvi melodijas: "Marija, Marija" ir "Lietuviais esame mes gimę", o klavišiai kiekvienas mokantis galės trintis oktavomis groti visas melodijas.

P. J. AKUNEVIČIUS IR SŪNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriansias Patarnavimas Laidotuvėse.

258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas South Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS: 16-18 Intervale Street, Tel. Brockton 4110 Montello, Mass.

JUOŽAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.
366 W. Broadway
So. Boston, Mass.

L St. LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visokiose įtalpose: Bonkoms, Gordais ir Bačkomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias. POKILIAM, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAIŠĖMS ir BALIAM. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atsaras nuo 8 ryto iki 11 vak.

Pašaukit SOU-th Boston 4147
Pas J. STRIGUNĄ
195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

Telefonas South Boston 9800

Šiais Metais Geriausiai Pirkti

DODGE ir PLYMOUTH

Ateik pamatyti arba pašauk mus pademonstruoti

ANDREW SQUARE MOTORS INC.,

554 DORCHESTER AVE., SO. BOSTON, MASS.

Prieš Andrew Sq., Subway

Parduodame ir varžytus garantuotus karus

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNUS

SENIAUSIASIOS VALSTYBĖS LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

TURI NOTARO TEISES

254 W. Broadway, So. Boston
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave. Tel. Columbia 2587

JOSEPH W. CASPER

(KASPERAS)

Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC
494 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 1437
Residence: 198 M St.
Tel. SOU Boston 3909
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS

GRABORIUS — BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas dieną ir naktį

Funeral Home ir Res.
564 East Broadway
So. Boston, Mass.
NOTARY PUBLIC

Daugiau Pagarbos Darbo Žmonėms

Prof. Dovydaitis Panevėžio Eucharistinio Vyrų Kongreso metu skaitė įdomią paskaitą. Jis čia gražiai išdėstė krikščioniškąsias pažiūras į darbą. Pastebėjęs, kad pats Dievas, sukurdamas pasaulį, buvo pats pirmasis darbininkas, profesorius istoriškai apžvelgia žmonių pažiūras į darbą. Pirmasis žmogus darbininkas buvo Adomas, kuriam Dievas pavedė visą Rojų, "kad jis jį apdirbtų", kaip sakoma Šv. Rašte.

Vadinas, Dievas skyrė darbui žmogų nuo pat pradžių, kol šis dar nenusikaltęs nebuvo. Tik šiuo darbu žmogus tereikėjo apimti gamtos paslaptis, jas apvaldyti ir pavergti žmogui.

Pagonybė šią kilnią darbą paskirti iškreipė ir sužalojo. Ji darbą pažemino ir paskirstė visuomenę į dirbančius, niekina mus vergus ir tinginiaujančius, aukštinamus dykduonius. Šviesiausieji pagonių mokslininkai niekino darbą ir teisinio vergovę.

Reikėjo darbui grąžinti pirmąją jo prasmę. Kristus, būdamas Dievas, savo darbininkišku gyvenimu vėl jį išaukštino. Nuo pat vaikystės Jis buvo dailė, taigi buvo, paagoniškai tariant, juodadarbis. Pustrečios dešimties metų vertėsi šiuo amatu, o apaštalamumui paskyrė vos trejus metus. Taigi Kristus darbą iškėlė aukščiau net už apaštalamumą.

Vertindamas rankų darbininkus, nesirinko padėjėjus iš šviesuolių ir mokslininkų, bet iš žvejų ir amatininkų (Šv. Paulius). Tie žmonės, kuriuos niekino turtingoji visuomenė, turėjo Kristui laimėti pasaulį. Ar ne per drąsus Kristaus užsimojimas? Ar tai ne vergų religija? Ne, tai lygių žmonių religija, kurioje nėra "nei laisvo, nei vergo". Kokiomis akimis galėjo žiūrėti į krikščionybę ištvirkę dykduoniai, kai jį popiežių sostus sėdo net vergai? Tai drąsiausia revoliucija, ko-

kios kitos nežino istorija, tik nekraujo ir parako revoliucija, o proto revoliucija, privertusi žiūrėti į darbininką visų pirma kaip į žmogų, kuris turi teisę būti žmogum su savo dvasiniais privolumais, o kiti įpareigoti šią asmenybę gerbti. Kristus, pagerbdamas darbininką, jį skirdamas pirmutiniu savo sekėju, nieko nepažemino, niekam nekeršijo, nieko nenuskriaudė, tad kokia trumparegiškė tu, kurie komunizmą greitina su Kristumi arba dar aukščiau stato? Komunizmas, iškeldamas darbininkų klasę, pažemina buvusių turtingųjų luomą, paversdamas jį vergų luomu, tad visuomenėje nieko nepakeičia: vergovę pasilieka kaip buvusi, tik daug žiauresnė, nes išlaisvintasis darbininkų luomas išlaisvintas tik popierio, o gyvenime jis kaip nešė, taip ir tebenėša privalomo ir primetamo darbo našta, jis net darbo pasirinkti Rusijoje negali.

Šiandien jau su susižavėjimu žiūrima į tuos "tamsiuosius" vidurinius amžius, kada nebuvo darbininkų klausimo, kada veikė darbininkų ir darbavų korporacijos, kada į darbininką buvo žiūrima kaip į žmogų, kai visas gyvenimas buvo tvarkomas pagal Kristaus mokslą. Anų laikų grafai, net kunigaikščiai stodavo į vienuolynus ir ten dirbdavo pačius paprastuosius rankų darbus. Darbas buvo taip vertinamas, kad grafas Ermenfroy, sutikęs dora darbininką, taip susijaudino, jog verkdamas bučiuodavo jo rankas, nes kiekvienas darbininkas jam buvo Kristaus paveikslas. Iš anų laikų turime mokyti gerbti darbą: juodas darbas yra tik piktas darbas. Juodai darbiai yra tik niekšai, bet ne darbo žmonės. "Darbas su Kristumi" turi būti šūkis dedant savo Tėvnei ir Valstybei geresnės ateities pagrindus! — Ispūdingai baigė savo paskaitą prof. Dovydaitis.

VALGOMUJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" — ansimoka, nes jie pardavda šviežius produktus ir maloniai patarmanija. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS

PERKINS SQ.
CASH MARKET
Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway

Tel. SOUTH Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS. SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖ PO GLOBIA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksiene,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Janienė,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Bronė Cunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W.

Pin. Rašt. — Marijona Markontitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W

Pin. Rašt. — Ona Stanaitienė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — Ona Stairienė,
448 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

Pirmininkas Juozas Švagždis,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Gilneckis,
5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.

Pin. Rašt. Aleksandras Ivankas,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Pin. Rašt. Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Pin. Rašt. Jonas Zalkis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

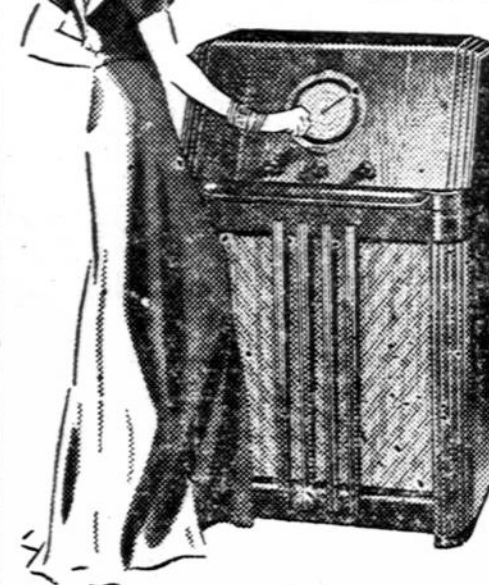
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pabažnytinėje av. rėnėje

Viešas draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

with the NEW 1938
AUTOMATIC TUNING
PHILCO

We're proud to announce this completely new kind of radio... the Double-X Philco... built for tuning with ease and grace, standing or sitting! Eye and hand fall naturally on the Inclined Control Panel. One glance, and you spot your favorite stations... one motion, and Philco Automatic Tuning gets them! Everything you could wish for... ocean-spanning power, glorious tone, thrillingly beautiful cabinets! See it... tune it... own it.

Only \$5 Down — \$2 A Week

MODERN ELECTRIC COMPANY

142 BROAD STREET, PAWTUCKET, R. I.

TEL. PERRY 2200

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVOS PILIEČIO BYLA VARŠUVOJ

Žygy spauda rašo, kad prieš kiek laiko lenkai sulaukė per koridorių važiuojantį Dancigę gyvenusį Lietuvos pil. Kutrą. Jis dabar sėdi Varšuvos kalėjime, o lenkų karo teismas baigia rengti jo bylą.

200 ŠEIMYNŲ GAISRO PAVOJUJE

So. Attleboro, Rugs. 26, Čia Joseph Charpentier kompanijos dirbtuvėse kilo gaisras, kuris padarė 300,000 nuostolių. Du šimtai šeimynų, kurios gyvena dirbtuvių apylinkėje buvo gaisro pavojuje. Gaisrininkams buvo labai sunku gesinti dėl didelio karščio. Gaisrininkų buvo iš dviejų valstybių.

MIRĖ STAMBUS PIRKLYS

Parýžius, Prancūzija. — Rugs. 26 d. čia mirė Edward A. Filene, Bostono stambus pirklys. Filenes didžiosios drabužių krautuvės korporacijos pirmininkas. Jis buvo 77 metų amžiaus; sirgo plaučių uždegimu. Edward A. Filenes buvo žydėlis.

MADRIDE 17 RADIKALŲ ARMIJOS VIRŠININKŲ IŠEJO PRIEŠ VALENCIJOS DIKTATŪRĄ

Madridas, Ispanija — Valencijos valdžios kariuomenė susiskaldė. Dailis kariuomenės ir 17 karo vadų, matyt, planavo pasiduoti gen. Franco kariuomenei. Kaip praneša

radikalų valdžios agentai visi 17 vadų areštuoti. Taipgi daug civilių žmonių areštuota.

Tas parodo, kad Ispanijos gyventojai visi eina su gen. Franco ir nori jį vadovybei pasiduoti.

LIETUVA VĖL PASIKEIS KALINIAIS SU SOVIETŲ RUSIJA

Kai 1920 metų liepos 12 dieną buvo pasirašyta taikos sutartis tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, visiems Rusijoje gyvenusiems lietuviams, kurie norėjo palikti dar gyventi Rusijoje turėjo priimti Lietuvos pilietybę. Kurie per tą laiką nepriėmė, tie visi liko Sovietų Rusijos piliečiais. Daugelis lietuvių, ir nebūdami komunistai, nesuskubo grįžti į Lietuvą skirtu laiku ir nepriėmė Lietuvos pilietybės. Tapę Sovietų Rusijos piliečiais, jie sunkiai susigyveno su komunistiška santvarka. Už įvairius "priešvaldiškus" nusižengimus nemaža lietuvių patenka į kalėjimus. Jeigu būtų padarytas apklausimas, beveik visi lietuvių pareikštų norą grįžti į Lietuvą, net tie, kurie ir buvo komunizmo šalininkai. Bet apie tokių grąžinimą tuo tarpu nėra kalbos — Juos Sovietų Rusijos vyriausybė neišleis ir deryboms dėl jų nėra pagrindo. Pagaliau, Lietuva nejučia pareigos labai rūpintis, kad ir lietuvių tautybės žmonėmis, kurie sunkesniu Lietuvai laiku savo Tėvynės buvo išsižadėję. Tačiau Lietuvos vyriausybė stengiasi padėti bent tiems lietu-

viams Sov. Rusijoje, kurie tiek nesusišgyvena su komunistiška santvarka, kad yra patekę ilgesniam laikui į kalėjimus ir kurie nėra buvę komunistais. Lietuva gi turi tokiu savo piliečių, kurie sėdi kalėjimuose už komunistinį veikimą. Taigi kartkartėmis įvyksta pilietiniai kaliniai pasikeitimai. Ankščiau pasikeitimai vykdavo dažnai, dabar gi gana retai.

Pagal paduotus giminių prašymus vėl yra sudarytas sąrašas dvidešimties asmenų, nuteistų Sov. Rusijoje kalėti ir norinčių grįžti į Lietuvą. Lietuvos Atstovybė Maskvoje dabar veda su Sov. Rusijos istaigomis pasitarimus dėl šių asmenų pasikeitimo. Jeigu įvyks susitarimas, tai iš Lietuvos kalėjimų bus išsiųsta sutartas skaičius komunistų, o iš Sov. Rusijos grįš lietuviai, kurie nusikalto prieš komunistinę santvarką. Tsb.

SUIMTAS IR KIRGIZŲ RESPUBLIKOS SOVNORKOVO PIRMININKAS

"Daily Express" rašo, kad šiomis dienomis Sovietų Rusijoje suimtas kirgizų respublikos sovnormo pirmininkas Isakiejevas, kuris kaltinamas dalyvavęs kontrevoliuciniame sąjudy.

SUDEGĖ VISAS KAIMAS

Varšuva — Naktį į rugsėjo 5 d. sudegė visas Vidurinės Lenkijos kaimas Rozki - Ziemiakio, Wyso-

ko - Mazovieckio apskrityje. Kaimas buvo padegtas. Gaisras prasidėjo iš karto iš visu keturių kaimo pusių. Sudėję visas to kaimo gyvas ir negyvas inventorių. Sudėję ir naujo derliaus įjavai, kurie jau buvo suvežti.

Nacionalradikalų organizacija "ABC" rašo, kad spėjama, jog kaimas buvęs padegtas iš keršto.

VOKIETIJA PIRKS DAUG LIETUVOS ŽASŲ

Rytprūsių spauda rašo, kad žasų išvežimas iš Lietuvos prasidės tik šio mėnesio pabaigoj. Esą, šiemet Vokietija iš Lietuvos pirkė du kartus tiek žasų, kaip pernai. Virbalyje Lietuvos Eksporto b-vė jau prisitaisanti dideliame žasų išvežimui. Lietuvos geležinkelio v-ba Virbalyje leido įrengti ypatingas rampas žasų įkrovimui į vagonus. Šalia bus naujoji vieta įtaisyti dideli žasų gardai, kur jas tūkstančiais suvarys.

PATAPK AMERIKOS PILIEČIU!

Manant apsigyventi Amerikoje, reikėtų kiekvienam patapti Amerikos piliečiu. Daugelyje istaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbininkas būtų Amerikos pilietis — kitaip neduoda darbo Norintieji išsiimti pilietiškas popieras, nusipirkite knygute "Pilietybės katekizmas", kuri padės jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 15c., su prisiuntimu 20c. Rašykite: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

LIETUVOS VIENGUNGIAI MOKĖS UŽ NEVEDIMĄ...

Jau senokai keliamas buvo klausimas apie apdėjamą tam tikrais mokesčiais subrendusius nevedusius vyrus. Tie mokesčiai eitų gausingų šeimų šelpimui. Dabar manoma apdėti mokesčiais ir bevaikes šeimas vaikingųjų naudai. Iš šitu mokesčių ir kai kurių kitų pajamų būsių sudarytas gausingoms šeimoms šelpti fondas. Iš to fondo lėšų bus mokami vaikų priedai privatinųjų istaigų tarnautojams ir darbininkams. Jau ilgesnį laiką buvo galvojama, kaip padidinti pajamas tų tarnautojų ir darbininkų, kurie turi gausesnes šeimas. Buvo manyta įpareigoti privatinųjų imonių savininkus vedusius, su vaikingomis šeimomis, tarnautojams ar darbininkams daugiau mokėti. Bet pripažinta, kad ši priemonė nėra tikusi, nes tada imonių savininkai vengtų samdyti šeimyninius žmones. Tai gi geriausiais būdais gausingas šeimas paremti atskiro specialaus fondo lėšomis. Pagal ruošiamąjį gausingoms šeimoms remti įstatymą, tokiame fondu lėšas sudarys viengungių mokesčiai, turtingesnių bevaikių šeimų mokesčiai; tam tikslui būsių apdėti mokesčių ir restoranų lankytojai — nuo kiekvieno išgerto pusbonkio.

Seimo Darbai

Rugsėjo 23 dieną Lietuvos Seimas padidino Valstybės Taupomųjų Kasų ir Mokesčių Departamento etatus. Papildomai nusavino žemės Universiteto Klinikų reikalams.

Taupomųjų Palyginimas

Valstybės Taupomose Kasose 1928 metais viso labo buvo vienas milijonas litų indelių, o šiandien indeliai pasiekė 58 (penkiasdešimt aštuonių) milijonų.

Dailininko Adomo Varno Jubiliejus

Greit sueina trisdešimts

metų dailininko Adomo Varno kūrybos. Tinkamai tą paminėti Kaune susidarė Komitetas.

Pagrobta policininkas Stankevičius būsių lenkų sugrąžintas tik spalio pradžioje.

Pagrobta Lietuvos policininkas Stankevičius, tebekalinamas Lenkijoje.

Rugsėjo 19 d. Kauno darbininkų šventėje dalyvavo per 15,000 žmonių. Darbininkai organizuotai pasveikino Valstybės Prezidentą.

Cukraus Bendrovė baigė metus su pusantro milijono litų gryno pelno; ūkininkams išmokėjo per septynių milijonų litų. Ateinančiais metais abiejose cukraus fabrikuose perdirbs 160,000 tonų runkelių ir pagamins 250,000 maišų cukraus.

Vokiečių spauda puola Lietuvą kam išperkanti puspenkto šimto hektarų žemės Klaipėdoje viešiesiems reikalams. Kaip jau buvo pranešta Lietuvos spaudoje, ta žemė reikalinga Uosto praplėtimui, kuris nuolat auga ir kitiems viešiesiems reikalams. Už žemę mokama rinkos kaina.

ŠIAULIAI

Pasikorė

Padubysio valsč., Gudaičių km., savo jaujos pirtį, pasikorė ūk-kas Juozas Balčiūnas, apie 37 mt. amž., kai ten pat gyvenančio pil. B. buvo policijai iškustas, kad padarė nedidelę vagystę.

NEVARĖNAI

Galėjo Sudegti Miestelis

Rugsėjo 1 d. Nevarėnų miestelyje kilo gaisras. Sudegė p. Purausko ir Bružo dvieji gyv. namai. Gaisras kilo per neatsargumą. Galėjo sudegti beveik visas miestelis, tik dideliu namų savininkų ir Nevarėnų ugniagesių suorganizuotų proviz. Piekarskio rūpesčiu, buvo išvengta pavojaus. Ilgai neatvyko Telšių ugniagesiai.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikojų metams	\$4.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny 1 kart savaitėje metams	\$2.50
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny metams	\$5.00

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680Mūsų Gedulas
Dėl Vilniaus

Vilniaus praradimo diena vėl gedulu mus apdengia. Tas gedulas, tiesa, niekad nesiliauja, bet spalių 9-tai atėjus, jis ryškiau pasireiškia ir verčia mus nepalaužiamu ryžtumu šaukti: "mes be Vilniaus nemurimsim!"

Mūsų gedulas ypatingai didėja, kai prisimenam, kokią ranką Vilnius pakliuvo. Kad jis, klasta iš mūsų rankų išplėstas, būtų nors pakenciamiau tvarkomas ir medžiagiškai kiek aprūpintas, tai mums širdis tiek neskaudėtų. Bet dabar matome, kad jis kenčia ir skursta. Namai apleisti, apgriuvi, netaisomi, stoka maisto ir reikalingųjų patogumų, administracija visokiais atžvilgiais šlubuoja — žodžiu, Vilniuje visoj pilnumo pasireiškia virtės priežodžių lenkų šeimininkavimas — Pollnische Wirtschaft — kaip sako vokiečiai. Prie to, dėl klastingo lenkų poelgio ir jų fanatiško užsispyrimo Vilnių žūt-būt laikyti. Kad ir visas pasaulis pirštais į juos badytų — susidarė tokia politinė padėtis, kad susisiektas tarp Vilniaus ir Lietuvos tapo visiškai nukirstas. Iš to kilo ekonominis Vilniaus skurdas. Pirmiau jis yra buvęs geležinkelio mazgas ir tranzito centras tarp Rusijos, Lietuvos ir Vakarų Europos. Dabar siena į Lietuvą ir Europą uždaryta, ir Vilniaus prekyba ir pramonė suparalizuota. Pridėjus prie to įgimtą lenkams nesugebėjimą ekonomiškai tvarkytis, Vilniaus ateitis, kol jis bus lenkų rankose, atrodo labai tamsi.

Bet skaudžiausia mums lietuviams tai tas, kad lenkai pasiryžo išrauti iš Vilniaus ir apylinkių visas lietuviškas liekanas, uždarančias lietuvių švietimo ir labdarės įstaigas ir persekiojant lietuvių kalbą daug arčiau ne kaip rusų laikais. Kokiais sumetimais lenkai tai daro, sunku atspėti. Žinoma, jie nori lietuvius nutautinti, bet ar gi prievarta galima tautai padaryti? Prievarta visuomet sukelia reakciją bei pasipriešinimą. Priespauda kaip tik sustiprina spaudžiamuosius. Tokie dalykai visiems žinomi. Ar gi jau lenkai netiek nesuprastų? Bet jie čia negalvoja. Neapykanta vyrauja ant sveiko proto, ir lenkai, momento išpuolį vadovaudamiesi, smaigia lietuvių vien iš gyno fanatiško šovinizmo.

Kaip gi mes amerikiečiai į tai reaguosime? Stambiausias argumentas tai doleris. Išugdykime Vilniaus vadavimosi fondą. Stambus kapitalas, paleistas Vilniui lietuvių palaikyti bus galingesnis už siaurą lenkų fanatizmą. Išorinė vilniečiams pašalpa sekmingiausiai sutramdys lenkintojų pastangas.

Istorijos Pamoka

Vokiečiai grasina, lenkai nori praryti, sovietai kišasi į vidaus politiką — štai kokia dabar išorinė Lietuvos padėtis. Atrodytų, kad turėdami tiek neprietelių, mūsų tėvynė turi drebėti, kad bet kuriuo momentu išmės jos pražūtis valanda. Tačiau Lietuva visai nedrebė ir tur būt mažai tesirūpina dėl savo likimo. "Jei iki šiol nežuvom, tai dabar nės kę apie tai bekalbėti — taip teigia Lietuvos optimistai: — mūsų saugumu priešai tesirūpina".

Ir iš tiesų taip yra. Lietuvos saugumu rūpinasi jos neprieteliai, nes kai vienas nori ją pagriebti, tai kitas kerta per nagus. Lietuva stipri ir savo silpnumu ir geografine padėtimi. Vokiečiai ir lenkai gali grasinti kiek nori, bet griebt negriebia, nors jau daug progų buvo turėję. Visi žino, kad užgrobtas Lietuvos sukeltų europinį, o gal ir pasaulinį karą.

Gal kas sakys, kad Lietuva, kaip Ispanija, gali susilaukti to, kad jos teritorijoj kovos keletas valstybių. Tačiau tokia galimybė gali susidaryti tik tada, jei Lietuvoje kiltų stambi vidutinė netvarka ir civilinis karas. Tuomet kaimyninės valstybės turėtų progos įsikišti į vidutinio Lietuvos reikalus. Tinkamiausia tam priežastis ar priekabė yra — savo piliečių gyvybės ir turto apsaugojimas. Sykį tokia intervencija įvyksta, tai jau nebelengva tokiems neprašytai globotojais nusikratyti. Taigi čia jau nuo Lietuvos pareina, kad tokia galimybė neiškiltų, vadinasi, jai reikia tokio vidutinio susitvarkymo, kad visi piliečiai būtų patenkinti ir noriai palaikytų vieną bendrą frontą. Tam reikia politinio vieningumo, o jis atsiekiamas ne prievarta, bet visų piliečių geru noru. Tad Lietuvos vyriausybei reikia rūpintis, kad šaly nebūtų tokio nepasitenkinimo, kurs pasireikštų riaušėmis, ge-

neraliniu streiku ar viešu sukilimu. Gi didžiausi nepasitenkinimai kyla dėl varžymo laisvės, paneigimo lygių teisių ir ekonominio susmukimo. Į gerai susitvarkiusią, kad ir mažą valstybę, nieks neišdris veržtis, nes ten nėra pateisinamų puolimo priežasčių. Praeitės istorija lai čia bus pamoka. Lenkija, dalinai ir Lietuva, XVIII amžiuje prarado savo nepriklausomybę dėl vidutinės netvarkos, kuri davė priekabę Rusijai, Vokietijai ir Austrijai įsikišti į jos reikalus ir ją pasidalyti. "Iš praeties tavo sūnūs te stiprybė semia" — taip, bet ir liudnogi vėlyvesnės praeties pamoka tenueina veltui.

Laisvamanybės Kilmė

"Menkoje šių laikų žmogaus sieloje išgeso visos ugnys: jos tamsoje ne tik Dievui nėra vietos, bet ir stabui pasidarė ankštai", pasakė M. Gorki.

Paradoksaliai pasakytą, betgi tame paradokse yra ir tiesos. Ne iš mokslo šviesos kyla laisvamanybė, nes šviesioje sieloje Dievui ir Jo mokslui negali trūkti vietos, bet morališkai sutamsėjusioje, sumenkėjusioje sieloje pasidarė ankštą ne tik Dievui, bet ir stabui, t. y. vulgariškiausiai religijos formai. Laisvamanybė, arba tiksliau sakant, religinis skepticizmas gimsta iš moralinės žmogaus tuštybės, iš jo noro pasiafisuoti savo galvosenos originalumu.

Prieš tapdamas "laisvos minties" atstovu, žmogus paprastai turi prarast sąžinės grynumą, susiteptą kokią moralinę ydą, bet dėl to nesigailėt, nesitaisyti, nesijaust kaltu prieš Dievą ir žmones, nes prisipažinimas kaltu užgautą rafinuotą egoizmą.

Iš tokios priešingų jausmų kolizijos nuosekliai eina dvi išvados: arba prisipažinti kaltu prieš Dievą, gailėtis ir taisytis, arba teisintis prieš save ir žmones ir neigti moralinės tvarkos Nustatytąją; betgi šis nenustoją egzistavęs dėl to, kad Jį žmonės neigia, nepažįsta ar nenori pažinti.

Religinis skeptikas turi būti ir moraliniu skeptiku, nes kur pasišalina Dievas, ten turi griūti ir Jo įstatymai; bent tie, kurie skeptikui, laisvamanybės šiuo momentu nemalonūs ir nenaudingi. Vadinamoji laisvamanybė plinta ne dėl to, kad mūsų laikų žmonės daugiau supranta, daugiau mokslo žinių turi, bet dėl to, kad dėl mokslo žinių populiarizacijos pasidarė išdidėsi, o per tai tuštesni ir menkesni, ir kad technikos pažanga, teikdama daug materialistinių patogumų ir išorinio blizgesio, neigiamai paveikė žmogaus būdą, padarė jį neatsparų hedonistiškoms pagundoms. Moderniškasis žmogus pradėjo laimės gūstą sukt čia pat žemėje ir per daug vilties įdėjo į technikos laimėjimus.

Be to, čia prisideda ir imitacija, sekimas madų, pasidavimas blogai sugestijai iš draugų, knygų, spaudos ir kai kur ir kai kada iš valstybės pusės; betgi daugiausia nulemia netvarka moraliniame gyvenime, praradimas "statu gratiae". Malonės stoviui prarast nereikia ypatingų kriminalų: užtenka apsisileist religinėje praktikoje ir nusikalst Bažnyčios įstatymams. Praradus statum gratiae ir ne-

norint jo atgaut, žmogaus psichika darosi nebeatspari pagundoms, ypač iš seksualinės srities; toks žmogus turi pradėti vis labiau ir labiau morališkai pūti, jo sieloje turi atsirast "tamsa", kurioj nebelineka "vietos Dievui" ir "stabui darosi ankštą".

Jei mūsų laikai tokie patogūs religiniam skepticizmui plisti, tai tik dėl to, kad krito moralinis visuomenės niveau, o naujoji religijų istorija konstatuoja faktą, kad tautos didžiausias dorovės nusmukimas visada sutampa su stipriausiu Aukščiausiosios Būtybės idėjos aptemimu.

"P. G." "Spaudos tarnyba yra ne kiek mažiau svarbi, kaip indėnų atvertimas".

Šv. Petras Kėnizijus.

Iš Konkordatų Istorijos

Jugoslavijos stačiatikių pasipriešinimas sutarčiai su Vatikanu pasaulio spaudai davė progos prisiminti konkordatų istoriją.

Seniausiu konkordatų laikomas Vormso (1122), kuriuo buvo baigtas investitūros ginčas. Antrasis konkordatas buvo sudarytas tik po 300 metų — Konstancos (1418).

Toliau eina Vienos (1448), trukęs iki valstybės suirimo. 1516 m. buvo sudarytas konkordatas su Prancūzijos karaliumi.

Nauja konkordatų era prasideda tik po 400 metų — tai 1801 m. Prancūzijos konkordatas. 1818 m. sudarytas konkordatas su Neapoliu, 1817 — su Bavarija, 1821 — su Prūsija, 1857 — su Vurtenbergu ir 1859 — su Badenu, bet šie pastarieji neišsigaliojo, nes jiems nepritarė galin-gieji vokiečių luomai.

1847 m. sudarytas konkordatas su Rusija, 1848/31 — su Portugalija, 1851/59 — su Ispanija, 1855 — su Austrija, 1914 m., visai prieš Didžiojo karo kili-mą, su Serbija.

Šv. Sosto konvencijos su daugeliu Pietų Amerikos valstybių reguliavo daugiausia misijų klausimą.

Po Didžiojo karo vėl sudaryta daug konkordatų: 1922 m. su Latvija, 1924 — Bavarija, 1925 — Lenkija, 1927 — Lietuva, Rumunija ir Čekoslovakija (modus vivendi), 1929 — Italija ir Prūsija, 1932 — Badenu, 1933 — Vokietija ir 1934 — Austrija.

Konkordato su Vatikanu nedaro: Anglija, Belgija (dalinis valstybės ir Bažnyčios atskyrimas),

Prancūzija (Bažnyčia atskirta nuo valstybės), Šveicarija, Ispanija, Olandija, Vengrija, Portugalija (B. atsk. nuo v.), Rusija, J. Amerikos V. (B. atsk. nuo v.).

Konkordatų veikimas ne visur buvo vienodas. Rusijoje jis buvo nevykdomas. Dar daugiau, carų valdžia pasinaudojo lenkų sukilimu ir 1866 m. nutraukė diplomatinis santykius su Apaštalių Sostu. Ir kitur ne visada laikytasi konkordatų.

SSSR UŽDARYTAS CENTRINIS BEDIŲ ORGANIZACIJOS KOMITETAS?

Prancūzų laikraščiu "Matskvo korespondentai" praneša, kad Sovietų vyriausybės įsakymu uždarytas centrinis bedių sąjungos komitetas. Uždarymas motyvuojamas tuo, kad komitete rasti labai stambūs pinigų išeikvojimai ir susęta, kad komitetas ruošė pasikesinimą prieš Staliną ir esamą Sovietuose santvarką. Samokse dalyvavo trys centrinio bedių vykdomojo komiteto nariai. "Matin" tvirtina, kad suimta visoje Sovietų Rusijoje daug bedių sąjungos vadovybės veikėjų. Toliau laikraštis tvirtina, kad sąjungai toliau veikti ne-

būsią leista, nes jos veikla nesutinkanti su naujosios konstitucijos dvasia. Ta pačia proga Anglų "Daily Telegraph" rašo, kad taip pat suimta beveik visa komsomolo vadovybė. Tarp suimtųjų yra komsomolo sekretoriai Saltanovas, Bubeckinas, Lukianovas ir Feinbergas. Generalinis komsomolo sekretorius Kosorevas pašalintas nuo pareigų. Toliau laikraštis pabrėžia, kad komsomolas paskelbtas "fašizmo lizdu" ir bus iš pagrindų reorganizuojamas. Reorganizuojama ir komsomolo organo "Komsomolskaja Pravda" redakcija.

Kun. St. P. Kėnizis

Krikščionybė ir Darbininkai

(Tęsinys)

APAŠTALAI IR DARBININKAI

Kaip Kristus išaukštino ir palaimino darbininkų luomą pats būdamas Darbininkas, taip darė ir Apaštalai.

Sv. Povilas Apaštalas Efezo kunigams kalbėjo: "Aš negeidžiu nė kieno sidabro, aukso ar drabužio. Kaip jūs patys žinote, nes mano ir tų, kurie su manim yra, reikmėi tarnavo šitos rankos. Visame aš jums rodojau, kad, taip dirbant, reikia šelpti silpnieji ir atsiminti Viešpaties Jėzaus žodžius, nes Jis pasakė: "Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti". (Apd. 20, 33). Tesalonikiečiams jis rašo: "Jūs, broliai, juk atsimenate mūsų darbą ir nuovargį. Mes darbamomės dieną ir naktį, kad nė vieno jūsų neapsunkintume. Taip mes skelbėme jūsų tarpe Dievo evangeliją... Mes nebūvome tarp jūsų neramūs ir nevalgėme nė kieno duonos dovanai, bet dirbome dieną ir naktį, vargdami ir nuvargdami, kad neapsunkintume nė vieno jūsų. Ne kad mes nebūtume turėję galios, bet kad duotume save kaip pavyzdį jums sekioji mus", (2 Tesal. 3, 7). Korintiečiams jis rašė: "Būdamas pas jus ir stokodamas, aš nebuvau nė vienam ap-sunkinimas... visuose dalykuose aš saugojau būtent, nevengti pasaulio ir jo pareigų, bet jas suk-tikti ir tinkamai atlikti. Jei pagonių pasaulis ir ti jums apsunkinimas ir toliau saugosiuos" (2 Kor. 11, 9).

Ir šv. Povilas buvo ne tik uolus Kristaus Evangelijos skelbėjas, bet tikras darbo Apaštalas. Į darbininkus jis kalba, kaip vienas iš jų, ir kaip tas, kuris pilnai supranta darbo vertę Kristaus mokslo šviesoje. Savo pavyzdžiu jis ne tik darbą išaukštino, bet davė didžią socialinę pamoką, bū-darba žiūrėjo su panieka, Sv. Povilas, Kristaus vardu jį pakėlė į garbės vietą. Darbininkai ir darbdaviai turi visuomet atsiminti, kad Kristus darbą pašventė, kad darbininkai yra Kristaus broliai, "kiti Kristūs".

POPIEŽIAI IR DARBININKAI

Katalikų Bažnyčios Popiežiai, sekdami Kristaus ir Apaštalių mokslą, visais amžiais aukštino darbininkų luomą, gynė juos nuo neteisingų kapitalistų ir nurodė, kaip jų reikalai turėtų būti tvarkomi. Tai liudija išleistos enciklikos Leono XIII ir Pijaus XI darbininkų klausimais.

"Katalikų Bažnyčia moko", sako Popiežius Leonas XIII, "kad darbininkai nėra darbdavių vergais; darbdaviai privalo gerbti darbininko žmogaus aukštą vertę, dar labiau Krikščionybės paauskštintą — to reikalauja ir pati teisybė. Ir sveikas žmonių protas ir Krikščioniškas mokslas moko, kad sunkus rankų darbas ne tik žmogaus nežemina, bet dar gi jį aukština, nes tas darbas yra dora priemonė savo gyvybei palaikyti. Užtat gėda ir nežmoniška išnaudoti žmones kaip kokių daiktus, norint pralobti ir tik tiek juos tevertinti, kiek jų darbo jėga gali duoti jiems naudos". (R. N.).

Taigi darbdaviai turi žinoti, kad darbininkas žmogus, kai ir kiti, turi aukštą paskyrimą Dievo plane ir jo nevalia niekinti ar išnaudoti.

DARBININKŲ PRAGYVENIMAS

Sulig Visagalio Dievo surėdimo, kiekvienas žmogus privalo tiek turėti žemiškų gėrybių, kad galėtų žmogiškai pragyventi. Ir kadangi žmogus yra sutvertas dirbti, tai iš savo darbo vaisių jis turi imtis sau pragyvenimą. Jei žmogus dirba kitam, tai jis už savo darbą turi teisę gauti tinkamą atlyginimą.

Atlyginimo klausime Jėzus Kristus yra pasakęs keletą didžiųjų reikšmingų žodžių. Jis sakė: "Darbininkas vertas savo užmokesnio" (Luk. 10, 7). Tai trumpas sakinytis, bet pilnas gilių reikšmės. Darbininkas turi teisę gauti užmokesnį. Ir ta teisė pareina nuo jo darbo. Jei jis dirbo, tai privalo gauti užmokesnį.

Ivairiose Šventojo Rašto vietose randame aiškius nurodymus, kad darbininkas privalo gauti už savo darbą teisingą atlyginimą.

"Neužlaikysi algos vargdieniui ir beturčiui savo broliui ar ateiviui, kuris su tavim pasilieka žemėje prie tavo vartų, bet tą pačią dieną, saulei dar nenusileidus, atiduosi užmokesnį už jo darbą, nes jis neturtingas ir tuo jis laiko savo gyvybę, kad nesisauktų prieš tave į Viešpatį ir nebūtų tau paskaityta nusidėjimu". (Deut. XXIV. 14, 15).

"Kas tik bus tau šį-tą padaręs, tuojau atiduok jam užmokesnį, ir tavo samdininko alga tenepasilieka pas tave.

"Žiūrėk, kad tu niekada nedarytum kitam tai, ko tu nekenki, kad kitas tau darytų" (Tob. 4, 15).

Ir kaip aštriai pasmerkiami Šventame Rašte tie, kurie skriaudžia darbininkus. "Kas slėgia neturtingą, daro priekaištą Jo Sutvėrėjui... Skriauda padaryta beturčiui yra Dievo įžeidimas... Kas atnašauja auką iš beturčio lobia, lygus yra tam, kuris smaigia sūnų jo tėvo akys... Kas atima prakaito uždirbtą duoną, lygus tam, kuris užmuša savo artimą... Kas kraują išlieja ir kas skriaudžia darbininką, tie yra broliai". (Ekl. 34, 24).

O turtuoliai, kurie skriaudami darbininkus susikrovė sau turtus štai kaip skaudžiai pasmerkiami: "Nagi dabar, turtingieji, verkite dėjūdami dėl nelaimių, kurios jums ateis. Jūsų turtai supūvo ir jūsų drabužiai kandžių suėsti. Jūsų auksas ir sidabras surudijo, ir jų rudis bus liudy-mas prieš jus ir suės jūsų kūnus kaip ugnis. Jūs krovėte sau rustybės turtus paskutinėse dienose. Štai, jūsų darbininkų užmokesnis, kurį jūs sulai-kėte, šaukia, ir jų šauksmas pasiekė Viešpaties ausį" (Jok. 5, 1).

Sv. Povilas apaštalas taip pat sako ir reikalauja, kad darbininkui būtų duodamas tinkamas pragyvenimas. "Ar jūs nežinote, kad kurie darbuojasi šventykloje, valgo, kas yra iš šventyklos; ir kurie tarnauja altoriui, gauna dalį iš altoriaus". Ir jis pasako, kad darbininko atlyginimas nėra dovaną ar malonę, bet teisingumo pareiga. "Tam, kuris dirba, alga nepaskaitoma kaip malonė, bet kaip skola". (Rom. 4, 4). Ir kitoje vietoje jis sako: "Darbininkas turi pirmas gauti savo darbo vaisius... Kiekvienas turi gauti užmokesnį, kokis buvo jo darbas".

(Bus Daugiau)

L.D.S. 21-22 Seimo Protokolas

LDS Seimas įvyko birželio 28 ir 29 d.d., 1937 m., Sv. Kazimiero parapijos salėje, Temple St., Nashua, N. H.

Seimas pradėtas 10:00 val. ryte, iškilmingomis šventomis Mišiomis, Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, kurias atnaušo kun. Jonas Švagždytis, LDS Centro Pirmininkas su asistu. Pamokslą pasakė kun. Pranciškus Strakauskas, iš Lowellio. Šventose Mišiose dalyvavo Jo Ekscelencija Manchesterio diecezijos Vyskupas John B. Peterson, ir pasakė labai reikšmingą pamokslą, primindamas, kad vaikučiai iš mažens turi būti mokinami poterių savo prigimtoje kalboje. Vyskui asistavo kun. J. Valantiejus, iš Waterbury, Conn. ir kun. Dr. Starkus iš Marianapolis. Ceremonių vedėju buvo kun. S. P. Kneizis iš Norwood, Mass.

PIRMOJI SESIJA

11 val. ryte, LDS Centro pirmininkas kun. Jonas Švagždytis atidarė Seimą ir prašo vietinio kleb. kun. A. Bružo atkalbėti maldą.

LDS Pirm. kun. J. Švagždytis sveikina visus dalyvius ir kviečia į mandatų komisiją — p. K. Venčią, p. Smilgienę ir S. Uleicką.

Vardošaukis atstovų, p. T. Mikucionienę prisega atstovams ir sveikims ženklieliu.

Seimo darbo prezidiumą išrinkta Pirm. Jonas Kumpa, Vice-Pirm. K. Venčius, Sekr. S. Uleickas ir Leonardas Kumpa. Maršalkos — K. Nadzeika ir T. Mikucionienė.

Rezoliucijų ir Sveikinių komisija — Kun. Dr. A. Bružas, Kun. J. Bakanas, A. F. Kneizys, O. Sianriene, J. Zemaitis.

Mandatų komisija praneša, kad dalyvauja atstovai nuo 11 kuopų, 1 apskr. ir Centro.

1 kp. — So. Boston, Mass. — Ona Sianriene, Jonas Kumpa.

2 kp. — Montello, Mass. — Juozas Švagždytis, K. Grigas, L. Kumpa, J. Šokelis, T. Kubilius, B. Bartkevičius.

4 kp. — Athol, Mass. — Kun. P. Juraitis ir Jurgis Stačiokas.

5 kp. — Waterbury, Conn. — Kun. J. Valantiejus.

7 kp. — Worcester, Mass. — Kun. Jonas J. Bakanas, Juozas Žemaitis.

8 kp. — Cambridge, Mass. — Ona M. Smilgienė.

65 kp. — Nashua, N. H. — Kun. Dr. A. Bružas, T. Mikucionienė, K. J. Nadzeika, S. Uleickas.

70 kp. — Lawrence, Mass. — Juozas Jenčius, Ona Baubiniene, J. Kubas Lenevičius ir Konstantinas Venčius.

74 kp. — Manchester, N. H. — Antanas Kondrotas ir Vasilas Zaremba.

97 kp. — Lowell, Mass. — Kun. P. Strakauskas.

108 kp. — Worcester, Mass. — Kun. K. A. Vasyis ir Kazimieras Tamulevičius.

LDS N. A. Apskr. — Danielius Averka, Leonardas Kumpa.

Centro Valdybos nariai: — Kun. Kazimieras Urbonavičius, Kun. Jonas Švagždytis, Kun. Pr. Juras, Ona Sianriene, B. Bartkus, A. F. Kneizys.

„Darbininko“ adm. — Antanas Peldžius.

Viso 35 atstovai.

Svečių užregistruota 22. Didžioji LDS nariai.

Svečių teisės Seime — Svečiams, kurie esą LDS nariai, suteikiamas sprendžiamasis balsas, jei svečiams ne LDS nariams, tik patariamasis.

Svečiai — P. Zareckas, A. Zareckienė, Stud. A. Jurgelaitis, Antanas Grigas, Antanas Čepas, Antanas Sabaliauskas, Silvestras Čekauskas, Andrius Tubinis, Ieva Paulauskaitė, Antanas NN., Petronė NN., p. Valčiūnienė, L. Norikienė, M. Mitrulytė, Chester, Pa., J. Januškevičienė, K. Zapienienė, A. Zautra, A. Zautrienė, Kun. Skrudenis, MIC., K. Pranciškus Juškaitis, Kun. Dr. Starkus, p. Tamulionienė.

Pirmoji sesija baigta 12 val.

pietums. Seimininkas kun. Dr. A. Bružas pranešė, kad apie 3 val. p.p. tikimasi, kad atvyks Garbingasis Svečias J. E. Vysk. M. Reinsys, todėl šiuo popietinę sesiją pradėti apie 3 val. p.p. su J. E. Vysk. M. Reinsio pasitikimu. Pasifilymas užgirtas.

ANTROJI SESIJA

Apie 3:45 val. p.p. pradėdama popietinė sesija. Garbingasis Svečias J. E. Vysk. M. Reinsys su mumis. Vyksta bendroji fotografija. Pirmoji grupė dvasiškių; antroji — pasaulionių su J. E. Vyskupu M. Reinsiu.

Seimo vedėjas, taręs džiaugsmingą sveikinimo žodį nuo Seimo dalyvių J. E. Vysk. M. Reinsui, prašė J. E. Reinsio Prezidiume Garbės Pirmininko vietą. Taipgi pakviesta į garbės prezidiumą mūsų išeivijos veteranas Kun. K. Urbonavičius ir kun. J. Valantiejus iš Waterbury.

Garbingasis Ganytojas J. E. Vysk. M. Reinsys sveikina LDS Seimo dalyvius savo, Lietuvos Kr. Darbininkų Sąjungos ir kitų organizacijų Lietuvoje vardu. Seimas entuziastingai sutinka Garbingojo Ganytojo sveikinimą.

Kun. Kazimieras Urbonavičius sveikina LDS organizacijos vardu J. E. Vysk. M. Reinsį ir nurodo J. E. atsilankymo reikšmingumą išeivijoje.

Taipgi sveikina žodžiu antras garbės prezidiumo narys kun. J. Valantiejus, Jo Eksc. ir LDS Seimą.

Sveikinimai Laiškais

LDS Centro Dvasios Vadas kun. Pranciškus Virmauskis tarp kitko rašo: „Prie savo nuosirdžių sveikinimų pridėtu ir dovana \$50.00, laikraštį „Darbininką“ sušlepti.“

LDS Conn. Apskr. pirm. Jonas Mončionas ir raštininkė p. B. Mičūnienė, sveikina nuo apskričio ir tarp kitko rašo: „Sveikinam LDS 21-22 Seimą ir siunčiame dovana \$10.00, laikraštį „Darbininkui“.“

LDS 5-ta kuopa su sveikinimais LDS Seimui prisiuntė ir dovanelę \$5.00, laikraštį „D-kui“. Taipgi LDS 5-tos kp. Dvasios Vadas kun. J. Valantiejus prie savo sveikinimų pridėjo dovanelę \$5.00 laikraštį „Darbininkui“.

LDS 36 kp. sveikindama Seimą, tarp kitko rašo: „Čia siunčiame \$2.00 auką dėl naujos mašinos“.

Marianapolis Kolegijos Rektorius kun. Dr. J. Navickas, sveikina LDS Seimą ir linki kognazitais pasėkų, kasmet varant vis gilesnę vagą Amerikos katalikiškosios lietuviškosios visuomenės religiniame bei tautiniame bare.

Dienraščio „Drango“, ALRK Federacijos ir LRKSA vardu nuosirdžiai sveikina LDS Seimą, jo atstovus ir garbingąjį Seimo Svečią J. E. Vysk. M. Reinsį p. L. Šmitis. Tarp kitko rašo: „Linkiu, kad Seimui pavyktų surasti priemones, kuriomis LDS pavyktų įsteigti savo skyrius visose Amerikos lietuvių kolonijose“.

Liet. R. K. Susiv. Amerikoje sekretorius p. J. B. Šalimas, sveikina LDS vadovybę, atstovus — atstoves ir linki LDS augti, bujoti ir vadovauti lietuviams darbininkams kasdienio gyvenimo kovose už geresnį būvį.

LDS 20-ta kp., Chicago, Ill., pirm. Antanas Bacevičius, sveikina ir linki LDS atstovams ir svečiams, kad Seimas nustatytų tokius planus, kuriuos vykdančių gyvenimą, atsirastų LDS kuopos visose lietuvių kolonijose, neišskiriant ir didžiausios Chicago.

LDS 112 kp., Haverhill, Mass., pirm. Petras Jankauskas ir rašt. Petras Svirskas sveikina LDS Seimo delegatus ir linki geriausią pasekmių darhuose.

Sveikinimai Telegramomis

Kun. Mėnės Pirm. Kun. J. Bakanas, sveikina LDS Seimo dalyvius linkėdamas geriausią sekmių.

ALRK Studentų ir Profesionalių Sąjungos ir savitrašio „A-

merikos“ geriausius sveikinimus ir linkėjimus LDS Seimui prisiunčia Juozas Laučka.

Lietuvos Vyčių Centro pirm. A. J. Mažeika, sveikina Lietuvių Darbininkų Sąjungos Seimą ir linki geriausią sekmių.

ALRK Fed. Naujos Anglijos Apskričio sekretorius Benediktas Jakutis, sveikina apskričio vardu LDS Seimą ir linki broliškos lietuviškos meilės ir Dievo palaimos šventame tautos darbe.

LDS 113 kp. vardu Andrius Dedinas sveikina LDS 21-22 Seimą ir jo Garbingąjį Svetį J. E. M. Reinsį.

Kun. Jonas Vaitiekūnas, Providence, R. I., nuosirdžiai sveikina Darbininkų Seimą ir linki pasekmingų darbų organizacijos geroje.

Kun. Dr. L. Mendelis, Baltimore, Md., sveikina LDS 21-22 Seimo vadus, dalyvius ir linki gausių Dievo malonių Seimo darbams, o dėl savo negalėjimo asmeniškai dalyvauti Seime, prisiunčia Seimo reikalus Sv. Mišiose.

Seimo dalyviai išklaušė sveikinimų — žodžių, laiškais ir telegramomis entuziastingai reikšė savo dėkingumą — katutėmis ir atsistojimu.

Seimo Sveikinimai

LDS Seimas nutaria pasiųsti sveikinimus—

1. J. E. Manchesterio Vysk. John B. Peterson;

2. Sv. Tėvo atst. Washington.

3. New Hampshire Gubernatoriui;

4. Lietuvos Episkopatui;

5. Lietuvos Krikščionių Darbininkų Sąjungai;

6. Nashua Majorui.

Skaitymas Protokolo

Sulig įnešimo ir nutarimo, skaitoma iš pereinamo Seimo protokolo tik nutarimai. Protokolas priimtas.

Klausia J. E. Vysk. M. Reinsys, ar visos rezoliucijos — nutarimai įvykdyti?

Atsako, LDS Pirm. kun. J. Švagždytis, — išskyrus dvi, būtent — Tarpautininių darbininkų klausimų ir Rašytojų Fondo sukėlimu.

Raportai

LDS Centro Pirmininkas kun. J. Švagždytis, savo raporte tarp kitko, praneša, kad reikalinga peržiūrėti ir pertvarkyti LDS organizacijos konstituciją. „Darbininkas“ techniškai daug kuo pagerintas, nors turinio įturtinimui reikalingas daug pastangų. Finansinė krizė, kaip ir pralinko, išgyta daug pagerinimų. Raportas priimtas.

LDS Centro Vice-Pirm. kun. P. M. Juras, tarp kitko, aiškina, kad teko darbuotis „Darbininko“ finansų pagerinime, namo remontavime, spaustuvės pagerinime. Raportas priimtas.

Dėl vėlyvo laiko, prieš užbaigimą sesijų, valdybos raportai nutraukti.

Kun. S. Kneizis, duoda įnešimą, kad būtų išrinkta šiandien Centro Valdyba.

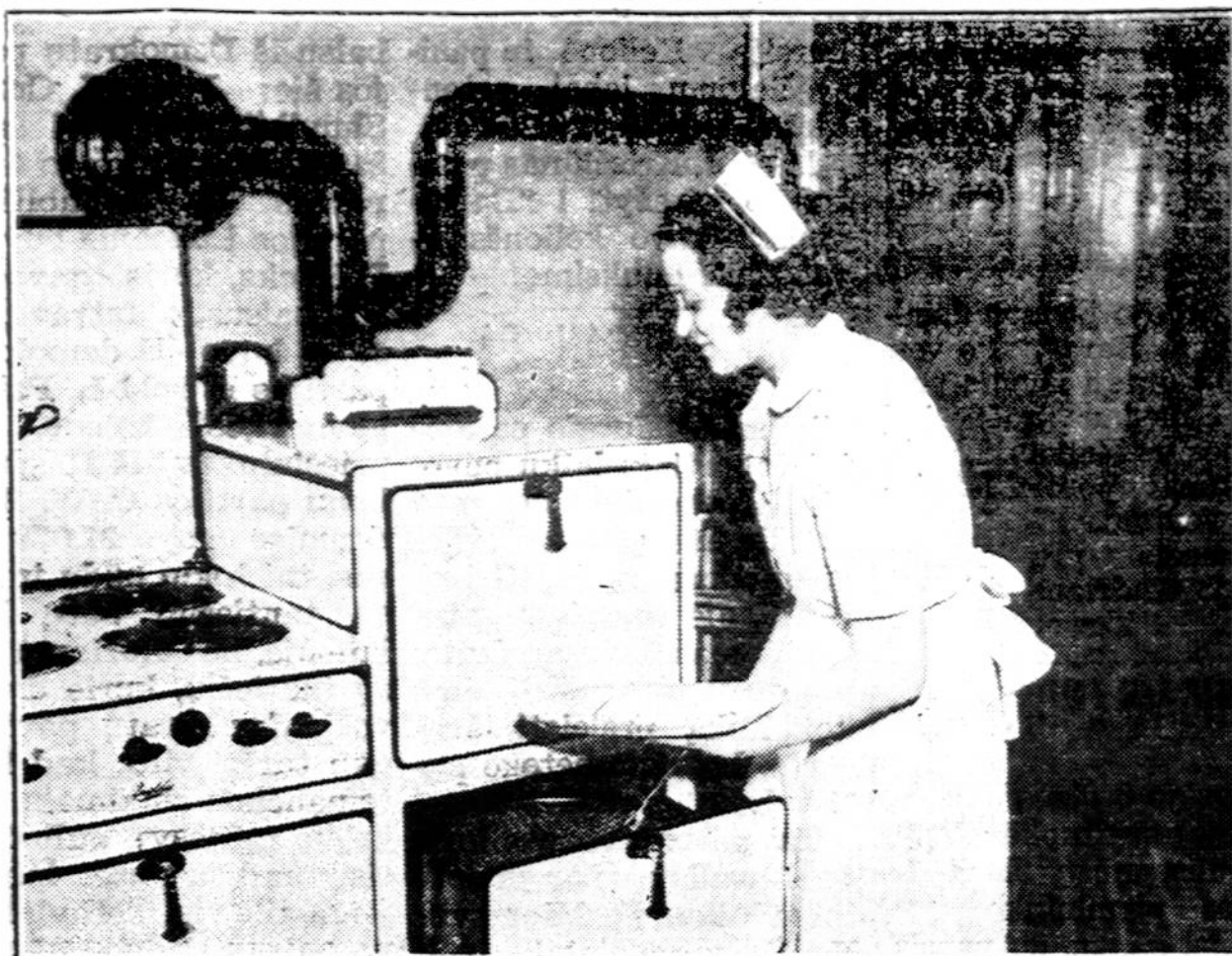
Seimas nubalsuoja, visa dauguma balsų, rinkti valdybą tuojau.

Nutarta rinkti viešu balsavimu.

Kun. S. Kneizis, siūlo išrinkti pirmininku dar bent dviem metams kun. J. Švagždį. Atstovai entuziastingai ploja. Kun. J. Švagždytis paėmęs balsą, nuosirdžiai padėkoja ir atsisako. Atstovai atsisakymo nepriima ir prašo apsiimti. Apsima. Kun. J. Švagždytis sutikimą, atstovai nuosirdžiai priima.

Tuo būdu, išrenkamas Vice-Pirm. Kun. Pr. M. Juras, sekretorius A. F. Kneizys, išdininke, Ona Sianriene, finansų sekretorius — Antanas Peldžius. Kontrolės komisija — Kun. Pranciškus Juškaitis, D. Averka, L. Kumpa.

Sinomi baigta antroji pirmosios dienos sesija, apie 6:15 v.v. Maldą atkalbėjo J. E. Vysk. M. Reinsys.

WPA valgių gaminimo kursai duoda gerus rezultatus. Štai čia parodo modernišką virtuvę ir joje besidarbuojančią mokinę.

7:30 val. vak. įvyko šaunus Seiminis Koncertas, kuriame J. E. Vysk. M. Reinsys, pasakė ilgą ir turiningą kalbą.

ANTROJI SEIMO DIENA

9:00 val. ryte, J. E. Vysk. M. Reinsys, atlaikė Sv. Mišias su asistu. Asistuoja dalyvavo Nashua kunigai: Dr. A. Bružas ir Buevičius. Gražų pamokslą seimo dalyviams pasakė J. E. Vysk. M. Reinsys.

10:45 val. prasidėjo trečioji sesija. Sėkų valdybos raportai.

Sekretoriaus Antano F. Kneizio raportas. Centras su L. D. S. N. A. Apskr. vykdė maršrutą po kolonijas. Taip buvo atliakta — So. Bostonas, Hudsonas, Greenfieldas, Norwoodas, Cambridge, Haverhill. Įsteigta dvi naujos kuopos — Greenfield ir Haverhill. Atgaivinta kuopa Dayton, Ohio. Turėtas narių ir skaitytojų vajas. Turėta du Centro parengimai — So. Bostone ir Cambridge. Centro Valdyba numato reikala turėti organizatorių; darbininkams reikalinga instruktorius arba instruktoriai, kurie aiškintų Popiežių enciklikas. Taipgi nutarė siųlyti į garbės narius — kun. P. Virmauskį, kun. P. M. Jūrą ir p. B. Mičūnienę iš New Britain, Conn. Raportas priimtas.

Administratorių A. Peldžius išduoda raštu ilgą ir smulkmenišką apyskaitą, kuri vienbalsiai buvo priimta.

Administratorių savo apyskaitoje tarp kitko pažymi, kad nuo pereinamo LDS Seimo buvo įvesti sekti pagerinimai:

1. Ištaisyti 4 tenementai, išdalytas — išmaliavotas vidurinis ir užpakalinis koridorius nuo pirmutinio iki ketvirtos aukšties. Tas visas namo remontas atšėjo \$1,500.00.

2. Įvesta laivakorėjų agentūra, kuri nebologai „Darbininkui“ apsimoka.

3. Įvesta trys ventiliatoriai: Ofise, spaustuvėje ir sklepe, kur randasi didžiosios spaustuvės mašinos. Kainavo \$95.00.

Itaistos ir išmokėtos sekančios mašinos:

1. Kliesės lieti mašina \$85.00.

2. Router — kliesės skaptuoti mašina \$42.50.

3. Metalui piauoti elektrikinė mašina \$198.00.

4. Elektrikinė mašina segti siūti knygoms \$200.00.

5. Addressografas, adresuoti laikraščiams \$415.00.

6. Mašina išmušti adresams \$120.00.

7. Mimiografas laiskams spausdinti \$35.00.

8. Siuntiniams klijuoti mašinėlė \$5.00.

9. Elektrikinė mašina popierai kirsti \$250.00.

10. Rankraščiams segti mašinėlė \$3.00.

11. Rašomoji mašinėlė \$27.00.

12. Eleveitorius formoms į sklepa nuleisti \$50.00.

Viso pagerinimų įvesta už \$3,025.50.

Turiu pastebėti, kad adreografo fondui atbujo:

Kun. J. A. Karalius, Shenandoah, Pa. \$25.00; Kun. Dr. J. B. Koneius, Mt. Carmel, Pa. \$25.00; Kun. Ig. Zimblys, Phila. Pa. \$12.

Viso aukų gauta — \$62.00.

Raportas priimtas su užgirtimu. Išdininke, p. Ona Sianriene, administratoriaus raportą patvirtino. Užgirta.

Vyriausias Redaktorius Kun. Kazimieras Urbonavičius savo raporte praneša, kad paskutiniiais laikais beveik išimtinai veikiama tik N. Anglijoje dėl LDS. Beveik šiuo laiku dedamos visos pastangos, kad išlaikyti savo organą „Darbininką“, kad per jo lapus sklaidytų krikščioniškus ir tautiškus principus.

Redaktorius A. F. Kneizys, raporte praneša, kad turima eilė bendradarbių, kurie dirba nemokamai, taip kaip ir mūsų Vyv. Red. Kun. K. Urbonavičius, irgi dirba „gratis“.

Raportai priimti su padėka.

Trečioji sesija baigta pietums 12:00 val. Pietų pertraukoje atlinkoma Audenyčių dirbtuvės.

KETVIRTOJI SESIJA

Trečią val. po pietų tęsiama paskutinioji Seimo sesija.

Pradžioje šios sesijos J. E. Vysk. M. Reinsys, pasako plačią ir turiningą kalbą. Savo kalboje J. E. suminėjo klausimus — Priėjimą žmogaus teisė. Atskiros grupės ir Federacija. Socialis klausimas. Enciklikos. Komunistinė dora ir Enciklika „prieš komunizmą“ ir t.t. Baigdamas savo kalbą tarė nuosirdų atsiveikimo žodį.

Seimo atstovai atsiveikė Garbingąjį Ganytoją, tesia seiminį darbą toliau.

INESIMAI

— LDS N. A. Apskr. įneša, kad didžiai pasidabavusius ir besidarbuojančius LDS org. narius, būtent, p. Vineę Valatką, 1 kp. narį iš So. Boston ir Tamą Versiaeką, 74 kp. narį iš Lowell, Seimas pakeltų į LDS org. Garbės narius.

— LDS Centro Valdyba įneša, kad didžiai pasidabavusius LDS narius, būtent kun. P. Virmauskį, kun. Pr. Jūrą ir p. B. Mičūnienę iš New Britain, Conn. Seimas pakeltų į LDS org. Garbės narius.

— LDS N. A. Apskr. ir Centro Valdyba siūlo Seimui išnešti nutarimą, turėti organizacijos organizatorių.

— LDS N. A. Apskr. siūlo Seimui, kad būtų daromi žyginai įtraukti jaunimą į LDS organizaciją.

— Centro Valdyba plačiai išsiveičia mašinos rinkimo raidžių reikalingumą ir siūlo Seimui išnešti nutarimą tuo reikalu.

— Atstovai siūlo išleisti sieninį Darbininko Kalendorių.

SEIMO REZOLIUCIJOS

1. LDS Seimas nuosirdžiai dėkoja Gerajam Ganytojui, J. E. Vyskui, Meislovui Reinsui už atvykimą į Seimą už naudingus ir įdomius patarimus ir už pareikštus sveikinimus iš Lietuvos.

2. Seimas giliai įvertinęs kun. Kazimiero Urbonavičiaus, Vy-

riausio redaktoriaus darbą, kuris be atlyginimo puošia „Darbininką“ savo gražiais ir turiningais straipsniais, nuosirdžiai jam dėkoja ir prašo Aukščiausiojo sveikatos mūsų Garbingam Vadui, kad jis dar ilgus metus mums vadovautų ir savo raštais rodytų kelią į gerovę.

3. LDS Seimas už ypatingą pasidabavimą organizacijoje padėkoti kun. Dr. A. Bružui ir LDS 44 kp. už nuosirdų ir malonų priėmimą Seimo.

Seimas baigtas 5 val. p. p. Maldą atkalbėjo Kun. Dr. A. Bružas.

Atstovai ir svečiai skirstėsi į namus didelį pasiryžimą dirbti LDS org. geroje.

Jonas Kumpa, Pirm. S. Uleickas, Sekr.

4. LDS Seimas nuosirdžiai dėkoja „Darbininko“ bendradarbiams, ypač Kun. A. Tamulioniui, p. M. Mažeikai (Lietuvoje), deakoni Noverauskiui, Kun. S. P. Kneiziai, kun. P. Juškaitiui ir kitiems už bendradarbiavimą Darbininkui.

5. Seimas pareiškia širdinę padėką N. Agl. Fed. Apskričio Seimui ir ypatingai Marianapolis Kolegijai, kurių pastangomis suruošta Lietuvių Diena liepos 4, 1936, iš kurios „Darbininkas“ gavo stambią materialę paramą.

6. Seimas dėkoja N. A. Lietuvių Katalikų Seimui už susirinkimą „Darbininko“ bendradarbių reikalais; už L. K. Spaudos Fondo įsteigimą ir sudarymą komisijos, kuri to fondo ūgelymu labai gražiai pradėjo darbą. Seimas prašo LDS apskričių, kuopų ir visų katalikų draugijų skirti aukų į tą fondą.

7. LDS Seimas, išklaušęs J. E. Vyskupo M. Reinsio patarimų instruktorius arba instruktorius klausimui, pageidauja, kad Centras atgaivintų grupę kalbėtojų, kurie prie progos lankytusi kuopose.

Ar nenorėtum kartais atsistoti? — klausia autobusė stovėdama sena ponia sėdinti berniuką.

— Geriau jau aš pasėdėsiu, nes kai atsistosis, jūs užimsite mano vietą.

Plikis užsisako naują kostiumą. Siuvėjas matuodamas krūtinę:

— Čia aukščiau krūtinės pas jus kažkokios iškilimas, bet jūs pamatysite brangus pone, jūsų naujajį švarką, taip pasiūsimė, kad to iškilimo neliks nė mažiausios žymelės.

— Taip, taip! Tai aš jau įsivaizduoju. Čia kaip tik guli mano pinigėlis.

EXTRA! EXTRA! EXTRA!

Iš Lietuvos Maldaknygės

DIDELĖMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

„ŠVENTAS DIEV“

Kad parodyti kokios raidės didumo yra, čia talpiname šios maldaknygės raidžių nuotrauką „Stovi motina verkdam“.

Stovi motina verkdam, Ant to kryžiaus regėdama Sūnų savo prikalta.

O kaip širdis jos skaudėjo, Kada mirštantį regėjo Sūnų savo brangiausią.

Kursai, žmogau, neraudotum,

„VYRAI BROLIAI“, — tai specialė vyrams maldaknygė. Juodi apdarai, gražiausios parinktos maldos. Be to, joje yra gražiausių pamokinių. Formatos 5x3 col., stors apie pusę colio. Labai plono popierio 632 puslapiai. Kaina tik \$1.30

„NAUJAS AUKSO ALTORIUS“ — maldaknygė tinkama visiems. Formatos: 4x3 col., juodi, tikro kolenkoro apdarai, geltoni kraštai. Kaina tik \$1.25

Užsakymus su money orderiu prašome siųsti: „DARBININKAS“

366 West Broadway, So. Boston, Mass.

pn parengimuose ir susirinkimuose, tikslu pagyventi LDS kp. veikimą.

8. Nutaria naują raidžių rinkimui mašiną pirkti. Fondą kelti paveda Centro Valdybai. Turi būti atskira šio fondo sąskaita. Centro Valdyba gali kooptuoti tinkamus asmenis į pagalbą tam fondui sukelti.

9. Seimas užgirta N. A. LDS apskričio ir Centro valdybos vykdomą prakalbą ir paskaitų maršrutą.

10. Seimas užgirta

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Piknikas — Rugsėjo 19 d. Maironio parke, Sv. Kazimiero Seserų Rm. Dr. ja buvo suruošusi pikniką. Nors pikniką lietus sugadino, bet visgi padaryta pelno \$75.00. Jei diena būtų buvusi graži, tai neabejotinai trigubai būtų buvę pelno.

Mūsų Politikieriai — Jau laikas lietuviams būtų susiprasti, pradėti veikti politikoje ir balsuoti už nominuotus lietuvių kandidatus. Girdėjau, kad Juozas Grigaitis nori gauti konsulmanu. Tai reiškė, kad visi lietuviai už jį balsuotų. Jis yra baigęs Sv. Jono High School, Holy Cross College ir State Teachers College. Jo tėvai yra daug pasidarbavę mūsų tarpe.

Mokykla — Sv. Kazimiero mokyklą veda Seserų Kazimierietės. Šimet atsidarius mokyklai užsiregistravo nemažai vaikų, bet galėjo jų būti dar daugiau. Aukštesniuose skyriuose šimet bus daugiau kaip pereinamais metais, bet žemesniuose skyriuose daug mažiau. Turint savo mokyklą, tėvai turėtų susiprasti ir savo vaikučius leisti į savo lietuvišką katalikišką mokyklą.

Viską Nugirdusi

ATHOL, MASS.

Vestuvės — Rugsėjo 4 d., Sv. Pranciškaus par. bažnyčioje kun. P. Juraitis moterystės ryšiu surišo Aleksandrą Dediną su p-le T. Ambrozaite. Apie 9 val. bažnyčioje jau buvo daug žmonių, kad pamatyti jaunuosius ir išklaušyti Sv. Mišiu. Mišias grojo varg. J. Stačiokas.

EDW. V. WARABOW

(WRUBLIASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL. Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Brockton 2005

solo giedotojų įžymus dainininkas J. Baras. Po vestuvių jaunieji išvyko praleisti medaus mėnesį į Baltuosius Kalnus. Linkime jaunai porelei laimingo gyvenimo.

Jaunasis yra žinomo veikėjo Andriaus Dedino brolis. Ten apsilankęs.

SONDARLAND, MASS.

Rugsėjo 6 dieną (Darbo Dienoje) susituokė Vincas Vaičiulis, mūsų LDS 113 kuopos pirmininko vyriausias sūnus, su panele E. Vizgaiciute iš Sondarland'ės. Šliūbas įvyko St. James airių parapijos bažnyčioje, So. Deerfield, Mass.

Netikėtai jaunuosius sutiko pas bažnyčią jų tėvukas, J. Baronas, su arkliais ir išpuoštu vežimu 50 metų senumo. Vietos ir apylinkės anglų laikraščių reporteriai nufotografavo ir patalpino paveikslus su aprašymais laikraščiuose. Jaunieji apsigyveno Hartford, Conn. Linkime daug laimės, kad jie gyventų Dievo malonėje, lietuviškoje ir katalikiškoje dvasioje.

A. Dedinas.

CHICAGO, ILL.

NAUJAS "DRAUGO" ADMINISTRATORIUS

Iki šiol klebonavęs kun. Antanas Andriūšis, MIC., Kenosha, Wis., rugsėjo 22 d. apleidė parapiją ir užima "Draugo" administratoriaus vietą. Jo vieton klebonu paskirtas kun. P. Skrodenis, MIC. Taipgi ilgai dirbęs "Draugo" spaudstuvėje brolis Andriejus Steponavičius irgi išvyks į Kenosha, Wis.

SUGRĮŽO "DARBININKO" EKSKURSIJOS VADAS

Magistras J. Krisčiūnas Pereitą savaitę iš Lietuvos grįžo plačiai žinomas veikėjas Mag. Juozas Krisčiūnas, kuris pereitą gegužės mėnesį išvydėjo Lietuvos "Darbininko" eks-

kursiją. Kelionė ir pasisvečiavimu labai patenkintas.

Mag. J. Krisčiūnas pasižadėjo parašyti į "Darbininką" savo kelionės įspūdžius. Lauksime!

SHEANDOAH, PA.

Mūsų Sv. Jurgio parapijoje dabartiniu laiku buvo biskis permainingas, nes mus apleidė mūsų senas vargonininkas p. A. Grigoraitis. Jis nesveikavo, tai norėdamas savo sveikatą pataisyti ir be užsiėmimo kokią laiką praleisti, išvažiavo, bet man neteko patirti kur.

Tai mūsų klebonas kun. J. Karalius parsikvietė tuom laiku iš Minersvillės, Pa. vargonininką p. J. Mikutavičių. Jis čionai vargonavo apie tris savaites, o dabar klebonas gavo naują vargonininką, p. Vincą Medonį. Jis yra dar jaunas, bet atrodo, kad yra geras ir gabus savo užsime. Amerikoj gimęs, bet kalba labai gerai lietuviškai ir yra linksmo būdo.

Nominacijos balsavimuose į miestų, miestelių ir apskričių valdininkus, kaip man teko matyti angliškose laikraščiuose, teisėjus gavo daugiausiai

balsų iš Demokratų partijos šie: James J. Curran Shuykill apskrityje gavo 31,657 balsus, o jo oponentas iš Respublikonų partijos ir teisėjus buvo R. P. Hicks, kuris gavo 27,659 balsus, o antras teisėjus buvo iš demokratų partijos Harold L. Paul ir gavo 27,687 balsus, o jo priešininkas iš Respublikonų partijos C. W. Staudenmier gavo 27,079 balsus, tai tokiu būdu ir mūsų tautiečiai būtų kiek laimėję, nes didžiuma mūsų tautiečių, kurie darba-vosi demokratų partijoje, gali turėti viltį, kad ir ateinančiais rinkimais, lapkričio mėnesį, gali tikėtis, kad jų pusė laimės, jeigu tik visi lietuviai savo balsus atiduos už savo partiją, už kurią jie balsavo nominacijos laiku.

Kiek man teko patirti, tai jau ir dabar daugelis mūsų brolių ir sesučių turi darbus, kurie tik ejo su Demokratų partija.

Todėl aš vėlįčiau, kad mūsų lietuviai eitų išvien visi, gerai pasidarbautų savo partijoje, o tokiu būdu turės ir ant ilgiau darbus, kurie dirba ir dar galės daugiau mūsų brolių gauti darbų.

Senas šio miesto gyventojas.

Vyro Gyvenimo Pažanga ir Atsakingumas

(Maldaknygės "Vyrai Broliai" Pasirodymo Proga)

Kas tvarko valstybinį gyvenimą? Kas pastato ir valdo didžiuosius fabrikus, kuriuose dirba šimtai tūkstančių žmonių? Kas sugalvoja ir padirbo laivus, kurie, tarytum plaukiojantys miestai, skrodžia jūros paviršių, ir aeroplanus, kurie lyg koki gedžinai paukščiai, skraidoma dangėse. Vienu žodžiu, kas tvarko mūsų gyvenimą, ypač šiandien toki didingą ir sudėtingą? Patinka tati kam ar ne, malonu ar nemalonu, bet kiekvienas turi pripažinti, kad valstybes valdo, nuostabiąsias mašinas sugalvoja, plieninius paukščius priverstė oru skrajoti — vyrai. Bemaž visi iš mūsų gimė vyro galvoje ir juos pritaikė žmonių gyvenimui vyriškas sumanymas, patvarumas ir jėga.

Svarbus daiktas žmogaus gyvenime šeima. Laimingos tos tautos, kurių šeimos gerai aprūpintos ir išaugina gerų piliečių. O šeimos priekyje stovi irgi vyras, jis, — ne kas kitas, — parūpina šeimoms dvasinių ir materialinių gėrybių. Jei šeima yra tautos ir atskiros žmogaus laimės lopšys, tai vyras, būdamas šeimos galva ir jos rūpintojas, yra kiekvienam žmogui laimingo ar nelaimingo gyvenimo kūrėjas.

Šios kelios mintys parodo, kokia kilni vyro pasiuntinybė, bet, kita vertus, ne mažesnis ir atsakingumas. Jei savo darbą mokas ir sąžiningas vyras stovi tautos, fabriko, įstaigos ar šeimos priekyje — laiminga tauta, fabrikas, įstaiga, ar šeima. Atvirkščiai, nemokša ir nedoras vyras nuodija ir ardo gyvenimą tos tautos, fabriko, įstaigos ar šeimos, kurių galva jį Dievo Apveizda paskyrė.

Vyras, kuris supranta savo pašaukimą kilnumą ir atsakingumą, be paliovos tobulina savo darbo mokėjimą ir rūpinasi būti doras bei sąžiningas. Jis visada turi prieš akis savo pašaukimo svarbą: jei jaunas — rūpestingai ruošiasi savo pašaukimui, jei suaugęs — vis daro pažangą, rūpinasi būti kaskart geresniu.

Kad tai nepamirštų, kiekvienam vyrui reikalingas geras patarėjas. Kas tokiu nuolatiniu patarėju gali būti? ne kas kitas,

tik tam tikslui parašyta knyga. Tokia knyga jau turime: ją parašė Kun. P. Dambrauskas, Vilniaus vysk. kun. seminarijos profesorius, ir kun. P. Kirvelaitis, gimnazijos kapelionas, o išleido "Maldos" bendrovė ir Vyrų Apaštalavimas. Tos knygos vardas

"VYRAI BROLIAI"

Tatui yra visai nauju būdu parašyta maldaknygė. Sakau nauju būdu parašyta, nes čia —

Nauja, kad joje gražiai bei suprantamai aprašyti bažnytiniai metai ir svarbiausios bažnytinės apeigos:

Nauja, kad prieinamu būdu išaiškinti visi sakramantai, jų apeigos ir nurodyta, kaip su tinkama pagarba ir rimtumu bei mandagumu sakramentus imti.

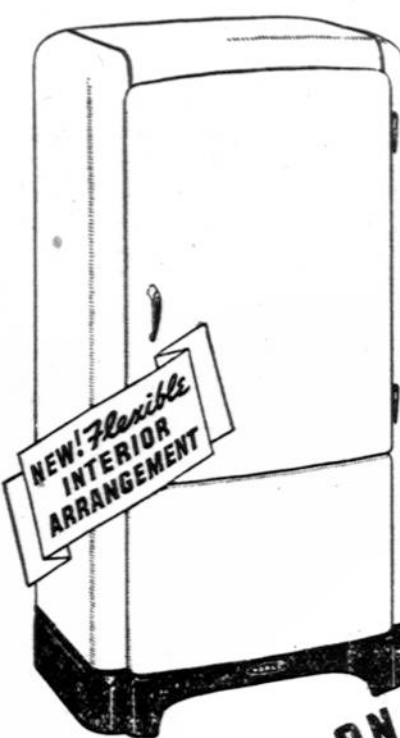
Nauja, kad labai suprantamai ir įdomiai nusakomi svarbiausi žmogaus gyvenimo klausimai, kiek jie liečia vyro pašaukimą ir pareigas; tai tam tikri apmąstymai, pusiau maldos, kurios labai vaizdžiai mums primins svarbiausius mūsų sielos reikalus ir gyvenimo atsakingumą;

Nauja, kad yra skyrius, paskirtas Vyrų Apaštalavimui, kur kiekvienas ras reikalingų paaiškinimų ir bendras maldas prieš Komuniją ir po Komunijos.

Nauja, kad knyga išleista ant gražaus šilkinio popierio ir papuošta gražiomis iliustracijomis. Pačios maldos parinktos su ypatingu rūpestingumu; jos apima visus kataliko vyro gyvenimo tikybinius reikalus: visos paimitos iš pačių šaltinių, aprūpintos atlaidais ir parašytos lengva, taisyklinga ir gražia mūsų kalba; kur reikia, pridėti lotyniški tekstai, bažnyčioje giedami.

Viską suėmus, VYRAI BROLIAI — naujausia ir geriausia maldaknygė; tai ne tik graži rūpestingai parinktų maldų šaltinis, bet ir tikras kataliko vyro religinis valdovas. Ši knyga nusipelnė, kad kiekvienas katalikas vyras, prieš pirkdamas maldaknygę, pareikalautų ją parodyti. Nėra abejojimo, kad, jei pamatys kitos jau neįsimeis ir rankas. Tad visose knygų parduotuvėse vyrai būtinai reikalaukite "VYRAI BROLIAI" maldaknygę.

Šią didžią vertingą maldaknygę galite užsisakyti "Darbininke" Jos kaina \$1.30.

THE SENSATIONAL NEW NORGE LOW-TEMP costs no more to operate than ordinary electric refrigerators, but it keeps foods PRIME FRESH—retains full natural flavor and natural moisture—2 to 5 times longer. Only LOW-TEMP combines lower temperatures with higher humidity to give this sensational, new kind of refrigeration. See it today!

THE NORGE ROLLATOR* COMPRESSOR... exclusive Norge cold-making mechanism, has but three slowly moving parts. It employs smooth, easy, rolling power instead of the usual hurried back-and-forth action. Result—more cold for the current used and an almost everlasting mechanism. Only Norge has the Rollator.

SAVE ON REFRIGERATION COSTS

NORGE
Plus Value
HOME APPLIANCES

BUY NOW and SAVE

FOR A REFRIGERATOR AND ONE OTHER APPLIANCE

SAVE ON COOKING COSTS

NORGE CONCENTRATOR RANGES
Norge Concentrator Ranges lead in increased economy—lead in features that make cooking and baking easier, faster, more certain in results. See them today.

NORGE
AUTOBUILT WASHER
AND DUOTROL IRONER
Exclusive Norge features on these great 1937 home laundry units make them the greatest values Norge has ever offered. New Pressure-Indicator Wringer on Auto-built Washer saves clothes. Duotrol Ironer leads with improved Finger-Tip control.

Pirm Pirkiant, Ateikite pas

C. C. Peter

731 Boylston St.

Boston, Mass.

(Just Above Copley Square)

Tel. Kenmore 7930—7931

330 Bowdoin St. Dorchester, Mass.

27 Central Sq. Cambridge, Mass.

CREMO ALE

Padarytas Tam,
Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsėdintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST.

NEW BRITAIN, CONN.

TEL. NEW BRITAIN, 3700.

LDS NAUJOS ANGLIJOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

įvyks Sekmadienį, Spalių 31 d., 2 val. po pietų, Sv. Juozapo Parapijos salėje, Rogers St., Lowell, Mass.

Kadangi šiais metais rudenio ir žiemą yra nutarta turėti Apskričio bendrai su Centru prakalbų bei debatų reikalais maršrutą, todėl prašomos visos LDS kuopos savo susirinkimuose prieš vyksiant į apskričio suvažiavimą nusitarti pageidavimą, kokią dieną (suprantama sekmadienį) norėtų, kad Jūsų kolonijoje įvyktų panašios kalbos. Būtų gerai, kad kuopų susirinkimuose būtų rezervuota koki du ar trys sekmadeniai. Jeigu pasitaikytų, kad pageidavimai supultų kelių kuopų tą patį sekmadienį, kad galima būtų išvengti keblumų ir ten pat išspręsti. Taipgi prašome visų kuopų iš-

rinkti po daugiau atstovų į suvažiavimą, nes bus renkama komisija dėl Apskričio parengimų, kurie įvyks sulig nutarimo: vienas žiemą, o antras metinis pavasarį.

LDS. N. A. Apskr. Valdyba:
Dvasios Vadas Kun. S. Kneizis, Pirmininkas Jonas Kumpa, Vice-Pirmininkas A. Zavetskis, Išdininkas K. Nadzeika, Raštininkas Tamas Versiackas.

TIKRAS LIETUVIS
JOSEPH D. GAYSON
LICENSED OPTICIAN
Geriausio stiliaus akiniai
721 Main St. Room 23
Hartford, Conn. Phone 2-6848

BLAIVININKŲ 26-TAS SEIMAS

Pilnųjų Blaivininkų 26 Seimas įvyks spalio 3 dieną, Sv. Pranciškaus parapijoje, Athol, Mass.

Seimas prasidės iškilmingomis šv. mišiomis, 11 valandą rytą. Šv. mišias atnašaus Pilnųjų Blaivininkų Centro pirmininkas kun. A. Švedas.

Todėl visų Blaivininkų kuopų atstovai malonėsite atvykti anksčiau ir dalyvauti pamaldose ir priimti bendrai šv. Komuniją.

Seimo sesijos prasidės 1 valandą po pietų, Sv. Pranciškaus parapijos salėje.

Kun. A. Švedas, Pirm. V. J. Blavackas, Rašt.

Kas Yra Tie Vitaminai?

IR KODEL JIE MUMS REIKALINGI

"Jei norite būti sveiki, valgykite toki maistą, kuriame yra daug vitaminų. Valgykite daugiau vaisių ir daržovių, nes juose yra vitaminų. Duokite vaikams vaisių ir šviežių daržovių, kuriuose yra daug vitaminų, o jūsų vaikai augs sveiki ir bus atsparesni ligoms". Tokius šūkius mes dažnai randame laikraščiuose, skaitydami juos knygoje, nurodant, kaip saugoti žmogaus sveikatą. Gydytojai ligoniams dažnai duoda patarimus vartoti tik toki maistą, kuriame yra daug naudingų vitaminų. Todėl įdomu bus sužinoti, kas gi yra tie vitaminai ir kodėl žmogaus organizmui jie taip naudingi ir reikalingi. Trumpai aiškinant, vitaminai tai yra svarbios maisto medžiagos sudėtinės dalys, kurios būdamos maiste nedideliu kiekiu, padaro maistą organizmui naudingą ir kurių trūkstant pasireiškia įvairūs negalavimai. Vadinasi, šiandieną vitamino vardu suprantamos visos tos medžiagos, kurios reikalingos kūno narveliams palaikyti ir tuo patikrinti taisyklą viso organizmo vystymąsi, augimą ir išsilaikymą.

40 metų nuo vitaminų atradimo

1897 m. olandų gydytojai Grinsas ir Eijkmanas pirmieji atrado vitaminą ir patyrė jo reikšmę organizmo gyvybei palaikyti ir įvairioms ligoms gydyti. Jie pastebėjo, kad sunki beriberio liga, kuri buvo labai išplitusi tarp rytų Azijos gyventojų, mintančių nuluptais ryžiais, gali būti pagydoma maitinant tuos ligonius ryžių žievėje esančiomis medžiagomis. Gydytojas Moro susekė, kad vien tik karvės pienu maitinamos jūrų kiaulytės ilgai neiapsinuodija ir žūsta, o kada sergančius gyvuliukus pradeda maitinti morkomis, jie greitai pasveiksta. Daugelis kitų mokslininkų taip pat patyrė, kad kai kurios gyvulių ligos kyla dėl tam tikrų medžiagų stokos jų organizme. Taigi tos naudingos medžiagos ir buvo pavadintos vitaminais, atseit, gyvybinėmis medžiagomis. Pirmasis tą žodį pavartojo mokslininkas K. Funkas 1910 m. Vėliau toms medžiagoms buvo siūlomi kiti pavadinimai, kaip kompletinas, eutominas ir t.t., bet jie neprigijo, ir liko pirmasis pavadinimas — vitaminai.

Ivairių rūšių vitaminai

Mokslas visus vitaminus skirsto pagal abėcėlės raides: A, B, C, D, E ir t.t. Vitaminus mes gauname su maistu arba visai gavimus arba sumišusius su kitomis medžiagomis. Valgydami pieną, sviestą, kiaušinius, vaisius, daržoves, mes gauname tiek vitaminų, kiek reikia kūno gyvybei, augimui ir taisyklai jo išsivystymui palaikyti. Jei kurios vitaminų rūšies pradeda trūkti, tai ima reikštis įvairios ligos. Ypač vitaminai reikalingi augantiems ma-

žiems vaikams. Jei jie negauna pakankamai tokio maisto, kuriame yra reikalingų vitaminų, tai sutrukdo jų augimas, suserga įvairiomis ligomis ir neturi atsparumo prieš kaikurias apkrečiamas ligas.

Ką duoda vitaminai A ir B

A vitamino mes gauname mišinio pavidale iš daržovių, o grynai pavidale iš pieno, sviesto ir kiaušinio trynio. Žaliuose augaluose tas vitaminas susidaro iš saulės spindulių. Jo nemaža yra kopūstuose, pomidoruose, uogose ir apelsinuose. Šis vitaminas pakelia karštį ir neišnyksta nuo virimo. Jei žmogaus kūnas mažai gauna to vitamino, suserga žmogaus oda, gleivinės plėvelės, akys, o viduriuose atsiranda įvairūs akmenys. Be šio vitamino negalimas žmogaus augimas. Dėl šio vitamino stokos žmogaus oda gali susirti vėžiū. B vitamino yra daržovėse, vaisiuose, bulbėse ir mėsos. Riebaluose ir alyvose jo nėra. Jis susideda iš įvairių dalių, kurių tik B1 ir B2 yra naudingos. B1 vitamino stoka iššaukia nervų sutrikimus ir neigiamai veikia širdies raumenis. B2 vitamino stoka trukdo augimą, sukelia piktybinę mažakraujystę ir t.t.

Kodėl šiaurėje žmonės dažnai serga skorbutu

C vitaminas vadinamas priešskorbutiniu vitaminu. Jo yra žaliuose vaisiuose, daržovėse, žemumėse, pomidoruose, bulbėse, citrinose ir truputis šviežiam piene, jei karvės minta žaliu pašaru. Bet jei vaisiai ir daržovės verdamos, džiovintos, konservuojamos — šitas vitaminas pranyksta. Užtat šiaurėje, šaltuose kraštuose gyvena žmonės, kurie neturi galimumo auginti ir vartoti šviežias daržoves, negauna vaisių, uogų, šviežio pieno, labai dažnai suserga skorbutu, arba cinga. Ši liga yra panaši į reumatizmą ir pasireiškia kaulų gėla, kojų sutinimu, dantų smegenų kraujavimu, dantų išklimbimu ir t.t. Ir daugeliui lietuvių, gyvenusių Sibire, Archangelske, buvusiu ištrėmimo Rusijos šiaurėje teko sirgti skorbutu. Tai dėl to, kad tuose kraštuose jie negaudavo šviežių daržovių nei vaisių, kuriuose yra C vitamino. Todėl dabar visos valstybės kiek galėdamos stengiasi pristatyti daržovių, vaisių ir kitų šviežiaus maisto produktų šaltuose kraštuose gyvenantiems savo piliečiams.

Ginklas prieš rachitą

D vitaminas gydo rachitą arba angliškąją ligą, kuria serga vaikai. Rachitas pasireiškia kaulų suminkštėjimu, todėl tik pradėjusių vaikščioti vaikų kojos dažnai iškrypsta, lieka kreivos. O tai reiškia, kad vaikai negauna pakankamai D vitamino, kurio yra augalų lapuose, kai kuriuose grybuose, kiaušinio trynyje, silkėse gydytojai dažnai prirašo ir žuvų taukuose, kuriuos vaikas gerti. Vitaminas E vadinamas gyvybingu-

mo ir vaisingumo vitaminu. Jo gausiai yra augalų sėklose, miežuose, ryžuose ir ypač daug kviečiuose. Apskritai tai yra augalinis vitaminas. H vitaminas dar nėra gerai ištyrtas, bet jau žinoma, kad jis būtinai reikalingas odos augimui. Jo yra karvių piene, inkstuose, bulbėse, mielėse ir t.t. Dar mažiau ištyrtas yra J vitaminas, kuris vartojamas bandomiesiems gyvuliams apsaugoti nuo apkrečiamų alsavimo ligų.

Vitaminus gamina fabrikuose

Kaip negalima pagerinti dirvos, tręšiant tik viena kuria mineraline trąša,

taip ir žmogaus kūno negalima patenkinti vienu kuriuo vitaminu. Jam reikia visų vitaminų, vieno mažiau, kito daugiau. Tik tada žmogus gerai auga, būna sveikas, atsparus ligoms. Dabar įvairūs vitamininiai vaisiai gaminami vaistų fabrikuose. Nervų ligai, mažakraujystei, įvairiems nusilpimams, skorbui ir kitoms ligoms gydyti gaminami tam tikri vaistai, kuriuos padaro iš tam tikrų augalų ir maistingų medžiagų. Todėl norint, kad žmogus būtų sveikas, gerai augtų, jis turi valgyti įvairių, svarų ir šviežių maistą.

"U."

Duoną Rusijoje Supirkinėjant

Izvestijos 170 nr. (oficialus Rusijos komunistų valdžios organas) pasakoja epizodus, kaip elgiasi SSSR valdininkai su žmonėmis Omsko apygardoje, atvykę supirkti valstybei nuo žmonių atliekamų javų, kuriuos žmonės nevalaisvu noru skiria valstybei.

Dvi mašinos staiga sustojo prie kolchozo valdybos namų. Iš vienos mašinos išlipo partijos raikomo sekretorius Borovickis, iš antros — penki kolchozų pirmininkai, kurie buvo paimti, kad praktiš-

kai pasimokyti, kaip organizuoti duonos supirkinėjimą.

Kol kaimo vykdytojas kvietė žmones į ekstra susirinkimą, Borovickis su padėjėjais padarė "reikalingą operaciją". Jis areštavo 8 kolchozninkus aktyvistus sukiu su artelės pirmininku Pepelko, kaltindamas, kad jie savotiškai norėjo apskaityti, kiek jiems duonos atliks. Gerai pasikalbėjus buvo paleistas tik vienas Peuelko, bet ir tai su sąlyga, kad jis neatsikalbinėdamas pritaris visiems Borovickio pasiūlymams. Kitus 7 žmones laikė užrakintus mokykloje visą laiką, kol buvo svarstomas duonos supirkinėjimo klausimas.

Susirinkime pranešėjas kalbėjo nepaprastai trumpai. Be jokių įžangų jis tiesiog pasiūlė kolchozninkams, kad jie parduotų ne mažiau per keturis šimtus centnerių javų. Sujaudinti, kad draugų nebuvo, kolchozninkai tylėjo. Ty-lėjimas rajono atstovus padrašino, ir jie pasiūlė "nubalsuoti".

— Kas prieš duonos pardavimą valstybei? Niekas? Vadinasi, vienu balsu priimta.

Kada susirinkimo protokolas jau buvo sutvarkytas, atsiminė apie aktyvistus, uždarytus mokykloje. Penkis paleido, o dviem įsakė atvykti į miliciją.

Kolchoze, vardu "Krašto gynimas", tas pats Borovickis su raikomo inspektoriaus ir selvioto pirmininku užsipoilė kolchozninką Salomachiną už tai, kad kolchozninkų susirinkime tasai išdriso palaikyti savo pasiūlymą. Jį iššaukė iš susirinkimo ir jam pareiškė:

— Jeigu tu čia dar plepėsi, rytoj keliausi į miliciją!

Išgąsdintas Salomachinas išdūmė iš susirinkimo į fermą ir net nakčiai negrįžo.

Kai paaiškėjo, kad prieš duonos pardavimą niekas rankos nekėlė, Borovickis susirinkimą uždarė. Kai pirmininkas dar norėjo pareikšti, kad susirinkimas neteisėtas, jam atsa-kė:

— Kokių tau velnių! Tavo kolchozninkų po dešimt kartų nešauksim!

Kolchozninkus, kurie kitot vietot buvo pasiūle parduoti ne du tūkstančių centnerių, bet pusantro, Borovickis apšaukė liaudies priešais ir pasiūlė balsuoti jau išbandytu metodu. Klausimas vėl buvo greit "išspręstas".

Per 80 žmonių, nukentėjusių nuo Borovickio ir jo padėjėjų veiksmų, kelis mėnesius veltui beldė slenksčius aplinkinėse ir apygardinėse organizacijose, ieškodami teisybės.

Partijos obkomas ir ob-lispilekomas uoliai gina šituos "veikėjus". Borovickis su obkomo žinia partijos rajoninėje vadovybėje buvo lot, kol partijos susirinkime jo klausimas iškilo. Tada obkomas Borovickį perkėlė į politinį skyrių, kur jam patikėjo partinį darbą. Jo bendrininkas raikopolkomo pirmininkas buvo perkeltas į didesnę rajoną. Panašiai su kitu.

Vietinės organizacijos ne tik tai nekreipia dėmesio, kur nurodomas negeroves, bet pridengia jiems gerai žinomus neteisėtumus.

L. "Dar-kas"

RCA VICTOR

Electric Tuning

PUSH A BUTTON... THERE'S YOUR STATION!

FIRST SHOWING
This week... 9:30 a.m. - 5:30 p.m. daily
Don't miss it... No obligation!

For you... radio's latest and greatest development — **ELECTRIC TUNING!** First truly automatic tuning... amazingly simple and accurate! No dials to turn. Just push a button... there's your station! Easy as lighting a room!

New Overseas Dial brings you the world's greatest broadcast entertainment... Paris! London! South America!... **50 times easier!** New Sonic-Arc Magic Voice eliminates distortion and "boom" ... gives you amazingly lifelike tone!

Other exclusive extra-value features including Magic Brain, Magic Eye, give you more stations — greater power — increased selectivity! See these stunning sets — at amazingly low prices — **NOW!**

Model 813K
\$5.00
DOWN

Latest RCA Victor 13-tube Console with Electric Tuning — complete — \$204.95
Armchair Control \$14.95 extra.

TRADE IN YOUR OLD RADIO!
BIG ALLOWANCE • EASY TERMS • FREE HOME TRIAL ARRANGED

NEW **ARMCHAIR CONTROL**
Tune from your chair — easily, accurately — by pushing a button!

NEW **SONIC-ARC MAGIC VOICE**
Makes the famous Magic Voice more tone-full than ever!

NEW **OVERSEAS DIAL**
Foreign and short wave stations are 50 times easier to tune!

NEW **BEAUTY-TONE CABINETS**
Only RCA Victor offers you the Beauty-Tone cabinets!

IMPORTANT NEW FEATURES!

- Electric Tuning
- Armchair Control (optional)
- Sonic-Arc Magic Voice
- Magic Brain
- Magic Eye
- RCA Metal Tubes
- Overseas Dial
- Beauty-Tone Cabinet
- Automatic Frequency Control
- Other RCA Victor Features

THERE'S EXTRA VALUE IN RCA ALL THE WAY!

Modern Electric Company
142 Broad Street Pawtucket, R. I.
Tel. Perry 2200

AN AGENCY OF THE
WORLD RADIO
NEW ENGLAND'S LARGEST RETAILERS

JAMES B. COTTER
GRABORIUS
12 Freeman St.,
Stoughton, Mass.
Biznio Tel. 236-W
Namų Tel. 236-R

Žinios Iš Lietuvos

REIKIA ORGANIZUOTOS KOLONIZACIJOS

Gen. Nagevičius Apie Pietų Amerikos Lietuvius

Grižęs į Lietuvą iš kelionės po Pietų Ameriką, gen. Vl. Nagevičius su spaudos atstovais pasidalino gautaisiais įspūdžiais ir painformavo apie sąlygas bei reikala pradėti valstybiniu mastu organizuotą kolonizacijos darbą. Generolo kelionė turėjo dvejopą tikslą: DULR įgaliojo pažinti, kaip veikia lietuvių mokyklos, kaip eina visuomeninis gyvenimas, spauda, draugijos ir kur būtų geriausia organizuoti didesnę koloniją, o V. R. M-ja parrašė išaiškinti sąlygas kuriomis tenka emigrantams geliauti prancūzų linijos laivais.

Patikrinus laivo tinkamumą, — sako gen. Nagevičius pasirodė, kad hig. sąlygos visai priimtinos. Laivu vyko apie 300 emigrantų iš Lenkijos, daugiausia ukrainai, ir antra tiek įsėdo Portugalijoje. Maistas sveikas, tik prancūziškas ir kai kam neįprastas.

Pietų Amerikoje generolas pirmiausia užsuko į Braziliją. Sao Paulo davavo mokytojų ir kelių spaudos atstovų sus-me.

Susipažino su Brazilijoje veikiančiomis lietuvių organizacijomis:

Brazilijos Liet. S-ga (su Majum priešakv), kuri oficialiai yra liet. m-lų laikytoja, su organu "Lietuvių": Sv. Juzapo liet. kat. bendruomenė su org. "Šviesa": sporto s-ga "Lituanija", turinčia 4 skyrius, gerai atestuojančia lietuvių vardą ir turinčia pilną spintą už laimėjimus gautu trofeju; jaunių s-ga "Viltimi"; dabar persitvarkančia; kairesnės pakraipos meno ir muzikos rateliu "Rytas": "Grūdu", kuriam rūpi liet. kolonizavimo klausimas, tik veikimui išplėsti trūksta stambesnių lėšų; lak. Jurevičiaus vadovaujamu Brazilijos LAK'u, kuris nori išiegti sklandytuvą ir vėliau savo lėktuvu iš P. Amerikos skristi į tėvynę; Brazilijos lietuvių centrų, kuris diskutuoja istatus ir k. "Liet. Aidas Brazilijoje" save vadina nepartinio laikraščiu, bet pasižymi aštriu polemikos tonu.

Brazilijoje lietuvių m-lų yra 5; 4 iš jų turi namus ir turta. Skubiai reikalinga paramos vysk. Valančiaus vardo m-la S. Paulo centre. Jai būstas nuomojamas, o savininkas dabar jį nori parduoti, tad m-lą gali netikėtai likti be palatų. Reikalas tikrai reikalingas ir neatidėliotinas tvarkytinas. Tuo reikalu Minist. Pirmininkui yra i-teiktas su argumentais išsamus prašymas. Bene maloniausias įspūdis paliko iš Moksos priemiesčio,

kur yra susikūręs liet. miestelis su savo mokykla ir bažnyčia.

Rio de Žaneiro liet. kolonija turi apie 1.000 žmonių. Villa Bella rajone yra prieš 4 metus susikūrusi ištisa lietuvių kolonija su 400 namų.

baltomis sienomis ir čerpių stogais; gyvena 2.500 lietuvių. Mok-los rūmos moderniškas. Tai Vyt. D. m-la. Kudirkos vardo m-la yra Mokok. Bažnytelė patenka lietuvių pastatyta. Ją parodė klebonas kun. Ragažinskas. Konsulato pastangomis, mokytojų ir bažnyčios pasisėdėjimu, — sako gen. Nagevičius, — tarp mūsų išeivių yra daug padaryta.

Mokyklose dėstoma lietuviškai ir braziliskai. Brazilams mokytojams algas moka lietuviai. Visi 4 m-lu vedėjai turi reikalingą Brazilijoje cenzą. Vienas iš pirmųjų tenkusių mokytojų yra p. L. Gaigalas, Kudirkos m-los vedėjas. Lietuvių vaikai švarūs, malonūs; iš kitų (brunetų) tarpo išsiskiria ryškiai, nes beveik visi blondinai. Tikiybą dėsto kun. Ragažinskas ir kun. Arminas.

ARGENTINOJE

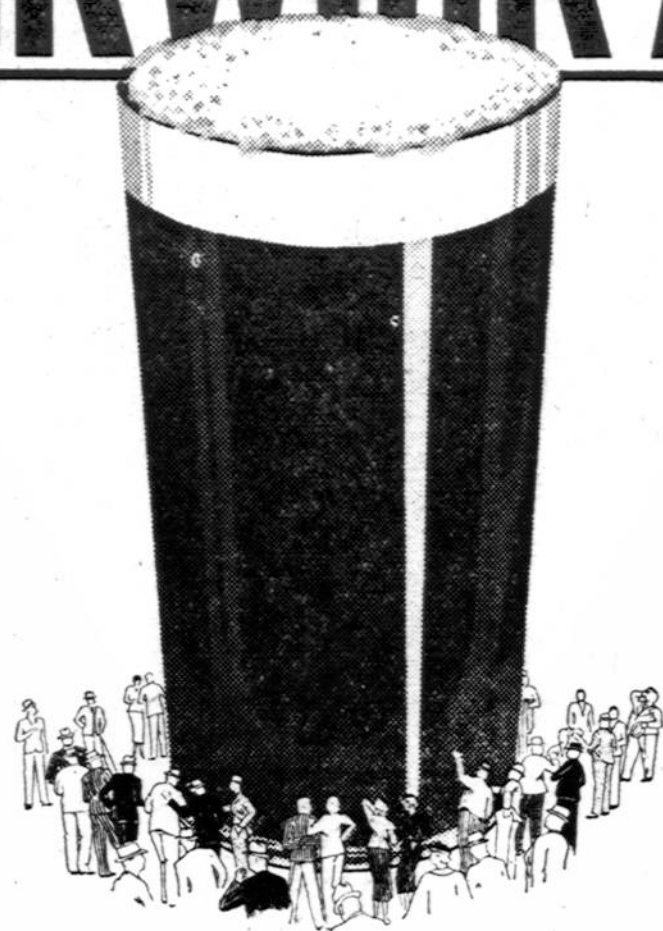
taip pat pasireiškia kelios srovės. Čia veikia Kat. Federacija su org. "Švyturium", K. Norkus redaguoja "Argent. Liet. Balsą", gimininga "L. Žinios", M. Šalčius redaguoja "Išvien". Ten yra ir vadinamų "senųjų tautininkų", kuriems ir M. Šalčius, ir minist. Aukštuolis su Blaveščiu atrodė "raudoni"... Seniau yra buvę Lietuviai Namai, bet dėl tarpusavio nesusipratimu prieš porą metų uždaryti.

Neigiamų reiškinių daugiau. Pav., sumos metu į pamaldas iš keliolikos tūkstančių lietuvių atvyko tik keli, o vienoj liet. m-loj paklausus, ar moka "Tėvė mūsų", pasirodė, kad iš visų mokinių ji sukalbėti ispaniškai moka 4. o lietuviškai vos vienas. Beriso m-loj kunigas vos 1 k. buvęs. Tikiybos nei tėvai, nei mokytojas nemo.

Generolas lankėsi visose liet. laikraščių redakcijose. Bet būta ir kuriozų: norėdamas nurodyti adresą patekti į redakciją, vietoj jos pateko... į siuvelyklą. Iš tikro, atrodo, keista, kam legaliai laikr. redakcijai reikia slapstytis.

Dėl susiskaldymo lietuvių sroviniai veikėjai net kolonizacijos klausimu neranda bendros kalbos, bet tai — perein. pobūdžio dalykas. Tačiau, nevainant to, liet. m-lų skaičius auga, lietuviai stengiasi pasistatyti savo rūmus, organizuojasi ekonomiskai. Turi menininką J. Rimšą, kuris savo paveikslais pasižymėjęs net Bolivijoje. Tūkstančiai jaunių eina mokslus, liet. studentu rasime visuose fakultetuose. Gražiai veikia chorai, o jaunas baletas visai vykusiai užsirekomendavęs. Mokyklos yra

PICKWICK ALE

"PRALENKIA VISUS"

Pilnas Stiklas
PICKWICK
— Pilnas Stiklas
Vertybės

IS KRANO IR BUTELIUOSE

Brewed by HÄFFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870.

konsulo priežiūroj. Visos kat. or-jos Argentinoje priklauso Arg. Liet. Kat. Federacijai, kurios priešaky stovi p. Padvalskis. Mokiniai, ypač Dariaus ir Girėno m-los atrodo gražiai ir kultūringai.

Pietų Amerikos m-lų mokiniai su savo auklėtojais siunčia per generolą visiems savo broliams ir sesutėms tėvynėj gražių linkėjimų.

Neprik. šventės proga išleistas kun. Janilionio puošnus leidinys.

URAGVAJUI. Kalbėjosi su taut. ir kat. or-jų vadais. Nors tėvai gyvena skurdžiai, bet pasiryžę Montevideo mieste statyti m-lą. Kat. or-jos vardu i-teiktas pageidavimas, kad P. Amerikai būtų paskirta daugiau liet. kunigų. Nurodo, kad lietuviai siunčiami kažkur šviesi laukinių, tuo tarpu toks žymus savo tautiečių emigrantų skaičius teturi vos 3 kunigus. Jie norėtų vienuolių — marijonų ar saleziečių. Taip pat pageidavo maldaknygių, lietuvių leidinių ir k. Nusiskundžiama, kad ten yra didelis ištvirkimas plinta paleistuvystė.

Urugvajun yra apie 8.000 lietuvių, iš jų apie 2.000 pačiame Montivideo. Visos or-jos sudaro bendrą tarybą. M-la veikia nuo 1932 m., turi 66 mokinius. Išėina kairiųjų laikr. "Banga".

Kaip organizuoti emigraciją? Patys Pietų Amerikos lietuvių veikėjai tuo klausimu yra ne vienodos nuomonės, tačiau visi sutinka, kad taip toliau, kaip ligi šiol, palikti

negalima. Vieni mano, kad jį reiktų laikinai visai sustabdyti, kiti — kad tuoju imtis organizuoti ir veikti japonų pavyzdžiu, įtraukiant į darbą žinančius vietos sąlygas, tenkščius agronomus ir veikėjus.

M. Šalčius linkęs, kad planinga kolonizacija būtų vykdoma Bolivijoje arba Brazilijoje. Reiktų būtinai sutarties. Nieku būdu negalima išvykstančių surišti su 2 metų prievole už nuvežimą ten atidirbti — tai savotiška baudžiava. Jo nuomone, geriausia būtų, jei koloniz. reikalą subsidijuotu valdžia, o ten gyvenantieji lietuviai būtų paimti lyg tokios planingos kolonizacijos branduolys.

Riselo manymu, kolonizacijai geriausiai tiktų Argentinoje — Patagonijoje. Ten galėtų būti mišrus ūkis. Galėtų būti įtrauktas Lietuvos bankas, liet. finansininkai. Be Lietuvos vyriausybės paramos kolonizacija neįmanoma.

Kons. Gaučys įsitikinęs, kad kolonizavimą reiktų vesti japonų pavyzdžiu. Taisyklinga emigracija apsaugotų išeivius nuo nutaustimo ir ekon. skurdo. Prieš kiek laiko atvykę iš Lietuvos 200 sentiokių skundėsi, kad visai nerado to, ką jiems buvo prizažėję. Jei Lietuvoje tokiomis sąlygomis reiktų dirbti, kaip Brazilijoje, tai užsidirbtų 5 k. daugiau.

Minist. Aukštuolis ir kons. p. Gaučys pasižadėjo sudaryti komisijas tinkamai propagandai kolonizacijos klausimu paruošti. Reiktų tą reikalą ne-

tidėliojant judinti ir Kaune. Gen. Nagevičius savo kelionės metu vedė platų dienyną ir surinktus duomenis įteiks vyriausybei. Visur buvo kaip žmogus atvykęs iš tėvynės, nuosirdžiai sutiktas ir priimtas. Ir išeiviai patys jaučia reikalą išbirsti iš sudarijusio chaoso ir, nenutraukdami ryšių su tėvyne, kurti geresnę gyvenimą.

ALYTUJE BUS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Naujas Vilkaviškio vyskupijos eucharistinis kongresas numatytas surengti Alytuje. Alytiečiai daro žygių, kad šis kongresas įvyktų jau ateinančią vasarą. Kauno arkivyskupijos eucharistinis kongresas po kelių metų bus Joniškio, tačiau prieš jį gal dar įvyks visos Lietuvos eucharistinis kongresas Kaune.

PANEVŽYS

Gražiai Sutvarkyta Aikštė

Panevėžio katedra — didelis miesto papuošalas. Šiemet miesto savivaldybė pakėlė, ištiesė ir praplato šaligatvius katedroje gatvėje ir gražiai sutvarkė katedros aikštę. Taip pat baigiama tvarkyti ir prie Katedros vedanti Sodų g.

SIAULIAI

Nusišovė

Naktį Gubernijoje nežinia dėl kurių priežasčių nusišovė 8 pėst. pulko leit. Čiuta.

300 METŲ SKIRSNEMUNĖS PARAPIJOS JUBILIEJUS

Skirsnemunės parapija šventė savo 300 metų įsteigimo sukaktuves. Religinė šios šventės nuotaka buvo paruošta 4 dienų misijomis. Įprastu kapucinišku paprastumu tėvo Haimono, O. Cap., ir T. Roko, O. Cap., vedamos, paliko visuose gilų, ilgai neišnykstantį įspūdį.

Bet didžiausią šventei iškilmingumą suteikė ta proga atsilankęs J. E. Vysk. T. Matulionis, o su juo 33 kunigai, iš kurių dešimt kilę iš Skirsnemunės parapijos.

Ganytojas galėjo pasidžiaugti vispusiškai parapijos pažanga kun. V. Semenavičiaus vadovybėje. Gražiai išpuošta bažnyčia, tik vienas bokštas nesusėpta atremontuoti. Stiprus parapijos katalikų susipratimas pasireiškia gausingomis kat. organizacijomis ir brolijomis, kurios turi puikią parapijos salę. Skirsnemunės parapija tur būt pirmoji Lietuvoje turi savo laikraštėlį: "Mūsų Parapija". Gražiai išleistas jubiliejinis numeris atvaizduoja visą įdomią parapijos ir jos bažnyčios istoriją.

DAUG ŪKININKŲ ISMOKO GAMINTI DURPES

Paskutiniu laiku, pasunkėjus miško medžiagos gauti, ūkininkai daugiau pradėjo vartoti durpes. Dėl tos priežasties Žemės ūkio Rūmai, norėdami išmokyti ūkininkus durpes kurui gaminti, šią vasarą Alytaus, Biržų, Kauno, Kretingos, Mažeikių, Panevėžio, Rokiškio, Seinų, Šiaulių, Ukmergės, Trakų ir Utenos apskrityse suruošė durpių gamybos kursus. Kursai buvo 173 vietose. Juos baigė 2360 ūkininkų. Kursu metu pagaminta 113.000 mintinių ir 22.000 kastinių durpių. Be to, tie ūkininkai, kurie neturėjo progos lankyti kursų to darbo gali pasimokyti pas agronomus. Šiemet agronomams ir kitiems žemės ūkio specialistams buvo suruošti specialūs kursai. Juos baigė 80 ūkio specialistų.

Kitais metais taip pat numatoma vėl suruošti eilę durpių gamybos kursų ūkininkams.

SUNKIAI SERGA KUN. JUŠKA

Karo kapelionas K. Juška paguldytas privatinėje Dr. Guseve klinikoje. Padaryta labai sunki apendicito operacija.

PROSŲ LIETUVA

Vokietina Lietuviškus Kaimus

"N. T. Kel." 69 nr. praneša, kad Pakalnės apygardoje, Gastų apylinkėje, esąs Serbentynų kaimas nuo 1938 m. bal. 1 d. bus sujungtas su Friedlaukių kaimu. Abu sujungtieji kaimai vadinsis jau tikrai Friedlaukai.

LAIZUVA

Mirė Seniausias Šaulys
Laizuvojo palaidotas Laizuvo buriu šaulys J. Ročys, 80 metų amžiaus.

AUKŠTADVARIS

Randama Senienų

Aukštadvario v. ribose randama daug senienų. Neseniai Gudžionių k. gyv. V. rado per 15 štūkų įvairių senovinių pinigų. Rastieji pinigai yra: 1 Vytauto, 2 Zigmanto Augusto, o kiti Kazimiero laikų. Vieno kilimo negalima nustatyti. Pinigas yra 5 Lt formato. Viduryje keturkampė skylė, o ap link arabiškos raidės. Taip pat Alešvikių kaimo gyventojas G. irgi yra radęs keliolika Jono Kazimiero laikų pinigėlių. Abu radėjai rengiasi senienas perduoti Vytauto D. muziejui.

PASIAUSĖ

Užsimušė Austras, Vedęs Lietuvę

Čia įvyko skaudi nelaimė. Dėl nelaimingo kritimo nuo kūlėjo stalož mirtinai užsimušė to kaimo apie 40 met. amžiaus gyventojas Karolis Šileris, palikęs skurdę žmoną su 6 mažais vaikais.

K. Šileris kilimo buvo austras vienietis, kuris per D. Karą pateko nelaisvėn Rusijoje ir ten vedė lietuvę tremtinę. Lietuvę pasirinko antrąją savo tėvynę. Vaikams savo davė mūsų didž. kunigaikščių vardus ir auklėjo juos liet. dvasioje. Priešpat tragingai mirtį jau buvo gavęs Liet. pilietybę ir negalėjo tuo atsidžiaugti.

NEMUNAITIS

Vila Kunigams Atostogauti

Gražiamam Nemunaičio pušyne baigiami statyti nauji kunigams atostogauti ir sveikatą taisyti namai — vila. Vieta labai graži, rami ir sveika. Vila stovi pušyne beveik prie pat Nemuno kranto.

Kalėdinė Ekskursija Į LIETUVĄ

LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKE:

EUROPA ..... Lapkričio 27
NEW YORK ..... Gruodžio 2
HAMBURG ..... Gruodžio 9
EUROPA ..... Gruodžio 16

Greiti traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną. Patogus geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
252 BOYLSTON ST., BOSTON, MASS.

Telefonas: Plaza 1350.

IONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamutojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.